

Berichten uit de Westelijke Binnenstad
Dit blad biedt naast buurtinformatie
een platform waarop lezers hun visie op actuele
zaken kenbaar kunnen maken.
Nu ook digitaal: www.jordaan-goudenreael.nl

Uitgave van
Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael
jaargang 7 nummer 4
juni juli 2009

75 jaar na het Jordaanoproer
Prof. dr. Piet de Rooij zette het oproer
van 1934 in een sociaal kader, Mieke
Krijger tekende getuigenverklaringen op:
Het Jordaanoproer in woord en beeld 4

De ware rol van een 'Aktie Komitee'
Oud-activist Jouke van den Bout vertelt
hoe een protestmanifestatie om het behoud
van de Westelijke Eilanden leidde tot
de jaarlijkse Open Atelierroutes in ons land 9

Jordaan & Gouden Reael

Overlast Prinsengracht en Westerdok aangepakt

'Ze knallen regelmatig overall tegenop'

Melden van overlast te water lijkt een hopeloze zaak. Maar deze zomer gaan gemeente en politie samen de groeiende overlast van de 'plezier'vaart aanpakken. Een voorlichtingscampagne gaat vooraf aan boetes die (vaak onbewuste) overtreders kunnen verwachten. 'Overlast melden heeft zeker zin', verklaart projectleider Evelyne Kühne. 'Niet om direct de achtervolging in te zetten, maar wel om gerichte actie op handhaving uit te kunnen voeren'.

'Zomers kan ik iedere dag wel drie keer aan de telefoon hangen om overlast te melden. Op het laatst meldde ik me zo: 'Met van Biemen, hier heb je die slijmerd: die heb weer wat te klagen.' Daar ben ik dus mee opgehouden, je wordt er helemaal miesj van.' Aan het woord is Johan van Biemen, bootbewoner van het Westerdok dat, gezien de laatste cijfers van het Meldpunt overlast te water, zwaar te lijden heeft onder de toevloed van 'al die kleine rotbootjes', zoals Van Biemen ze noemt. 'De Prinsengracht is het ergste', vertelt de woonbootbewoner. 'Sommige idioten blijven daar doorsjezen. Ze kunnen niet sturen, dus ze knallen regelmatig overall tegenop. Je ziet ze zo bij de woonschepen naar binnen kletteren.' Aan het Westerdok hebben ze vooral last van te snel varende schepen, 'speedboten met dubbele motoren', zoals een passerende walbewoner ze omschrijft.

Ook de avondlijke overlast van de housefeestboten, waar bijvoorbeeld Lauriergracht-bewoners over klagen, is het Westerdok niet vreemd. 'Wij zeggen altijd: die muziek komt aan de voorkant van de woonboot ons lichaam binnen en verlaat het weer aan de achterkant', vertelt Johan van Biemen. En met reddende

Amsterdamse humor: 'Zelf ben ik al twee keer aan mijn hart geopereerd dus ik zet gewoon mijn kleppen even open.' Juist deze vaak illegale passagiersvaart is lastig aan te pakken, vertelt Evelyne Kühne, projectleider van het Meldpunt overlast te water van de Amsterdamse Dienst Binnenwaterbeheer (BBA). 'Iemand verhuurt zonder vergunning een boot met een dj erbij, dat mag dus niet, maar je mag wel een boot volladen met vrienden, hou dat maar eens uit elkaar.'

Cijfers

Volgens de laatste cijfers van het Meldpunt overlast te water gaan in 2008 de meeste meldingen (42 procent) over te hard varende pleziervaartuigen, maar ook het aantal meldingen over geluidsoverlast stijgt (tot 32 procent in 2008). Van de 474 meldingen die het Meldpunt in de zomer van 2008 kreeg, gaat 59 procent over overlast in het centrum van de stad. 'Het is lastig om die cijfers uit te splitsen naar de Jordaan/Gouden Reael, maar als ik de meldingen zo eens bekijk, hebben Westerdok en de Prinsengracht de meeste overlast', vertelt de projectleider.

Prinsengrachtbewoner Jan Berns kan ervan meepraten: 'Op zonnige dagen varen sloepen, geheel gevuld met rokende en drinkende lieden, door de grachten. Het toppunt van vermaak is keiharde muziek met oorverdovende discodreunen.' Ook de aanzwellende hoeveelheid waterfietsen zorgt voor overlast: 'Vooral als hele groepen lallend en brullend hun vrijgezellenfeesten of kaartclubuitjes vieren.' Wonen aan het water is heerlijk, bootjes op het water zijn heerlijk, ze horen daar, vindt Berns. 'Maar wel voor rustige ontspanning, op het water zoek je toch juist de rust op?'

(vervolg op pagina 2)

Een parkeergarage onder de Singelgracht...

Al jaren wordt er binnen de gemeente gepraat over het bouwen van een aantal parkeergarages onder het water van de Singelgracht. Eén van die garages is gepland tussen de Zaagmolenbrug bij het Marnixbad en de Raampoort. Het moet een garage met 800 parkeerplaatsen worden, 400 voor Westerpark en 400 voor de Jordaan. De twee betrokken stadsdelen werken er samen aan. Sinds begin dit jaar is de zaak in een stroomversnelling gekomen. In juni willen de beide stadsdelen al een Nota van Uitgangspunten vaststellen en men wil vóór de verkiezingen van 2010 het bouwbesluit genomen hebben.

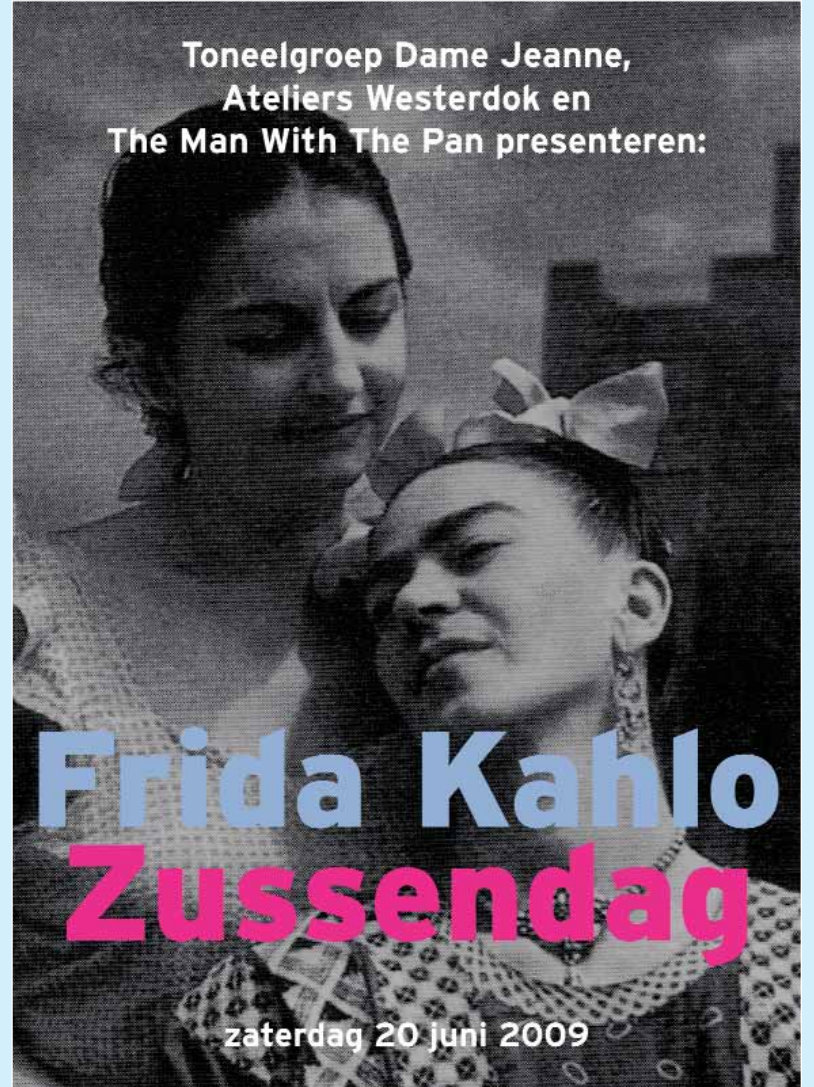
Voor de Jordaan zal deze garage grote consequenties hebben. Er zijn nog veel onbeantwoorde vragen: Voor wie is de garage bedoeld? Wat worden de tarieven? Behoudt men zijn parkeervergunning? Hoeveel parkeerplaatsen verdwijnen er op straat en waar verdwijnen ze dan? Wat betekent de bouw voor mijn huis, is er verzakingsgevaar? Waar komen de in- en uitgangen van de garage? Wat zijn de gevolgen voor de bomen?, etc. De afgelopen maanden is er een klankbord-

groep geweest die voornamelijk bestond uit bewoners van de Marnixkade, Marnixstraat en de Nassaukade. Daar zijn deze vragen aan de orde gesteld, maar echte antwoorden konden de ambtenaren niet geven. Dat komt enerzijds omdat de twee stadsdelen verschillend met hun inwoners omgaan, en anderzijds omdat de financiële kant van de zaak nog goed moet worden uitgezocht. Waarschijnlijk zal dit plan voor de Jordaan per saldo een toename van ca. 140 parkeerplaatsen betekenen. Wie er in de garage terecht kan en onder welke (financiële) voorwaarden, is echter nog niet duidelijk. Het bestuur van Westerpark beschouwt de garage als een uitbreiding van het areaal waar de Westerparkbewoners gewoon met hun bewonersvergunning kunnen parkeren. Op maandag 15 juni praat de Wijkraad Jordaan & Gouden Reael over dit onderwerp. Belangstellenden zijn van harte welkom.

Wie meer over deze plannen wil weten, kan terecht op de website van stadsdeel Centrum www.centrum.amsterdam.nl onder 'projecten'.

Leny van Vliet-Smit
Voorzitter Wijkraad Jordaan & Gouden Reael

Oproep aan alle mogelijke zussen

In het kader van de première van *Dance Little Sister* die op 5 september zal worden gehouden, organiseert toneelgroep Dame Jeanne, i.s.m. Ateliers Westerdok en The Man with the Pan, de *Zussendag*. Wij roepen zussen op, die op 20 juni willen deelnemen aan een workshop portretteken met een Mexicaans tintje. Twee of meer zussen schilderen elkaars portret, onder begeleiding van een professionele kunstenaar. Na afloop krijgen ze een heerlijke Mexicaanse lunch. Anna Rottier, schrijfster en regisseuse van *Dance Little Sister*, zal op deze anekdotes verzamelen, die in de uiteindelijke voorstelling worden verwerkt. Inschrijven door overmaking van € 75,- p.p. op ING 2141809 t.n.v. St. Dame Jeanne o.v.v. Frida-Kahlo-Zussendag. In de week vóór aanvang van de workshop ontvang je een welkomstbrief die tevens toegangsbewijs is voor workshop en voorstelling. Geef je vóór 15 juni op per e-mail naar info@damejeanne.nl. Informatie: Toneelgroep Dame Jeanne: 020 3379937.

Open Tuinendag in de Jordaan

Op zondag 21 juni van 11.00 tot 16.30 uur vindt de jaarlijkse Open Tuinendag plaats in de Jordaan. De werkgroep Meer Groen in de Jordaan heeft in samenwerking met het Huis van de Buurt Westelijke Binnenstad een route uitgestippeld langs hofjes, zelfbeheertuinen, grote en kleine privé-tuinen en dakterrassen in de Noord- en Zuid-Jordaan.

Enthusiaste tuiniers stellen tijdens deze zondag hun tuin open voor het publiek om te laten zien wat er mogelijk is in de vaak beperkte ruimte die de stad hun biedt. Dit jaar zijn er weer een aantal nieuwe tuinen in de route opgenomen.

Routebeschrijvingen (tevens entreebewijs voor de tuinen) à 2 euro p.p. zijn op de dag zelf te verkrijgen bij één van de twee beginpunten: de tuin achter de poort op Willemsstraat 132 en de Platanenhof, Lauriergracht 101.

Deelnemende tuinen zijn te herkennen aan de groene ballonnen bij de ingang. In de middag vindt in de Platanenhof ook een Fête de la Musique-concert plaats. Bezoekers van de Open Tuinendag zijn hiervoor van harte uitgenodigd. De toegang voor dit concert is gratis. (meer over dit concert op pagina 6)

Werkgroep Meer Groen
in de Jordaan

(vervolg pag. 1)
 Ze knallen regelmatig overal tegenop

Projectleider Evelyne Kühne: 'Steeds meer mensen kopen bootjes om mee te gaan varen, dat is leuk, maar het moet wel leuk blijven. De mensen hebben geen kennis: ik kan morgen een bootje kopen en weet niets van de regels die op het water gelden. Wij hebben de indruk dat veel mensen zich helemaal niet bewust zijn van de overlast die zij veroorzaken. Zij hebben geen snelheidsmeter aan boord en weten bijvoorbeeld niet dat 7,5 kilometer per uur het maximum is. Ze kijken nooit achterom en zien ook de golfslag niet die ze veroorzaken. En geluid draagt op het water veel verder dan op straat.'

Privilege

Op de Egelantiersgracht, de meest rustieke zijgracht tussen Lijnbaans- en Prinsengracht, zet Marieke de Maar haar fiets binnen. 'Ja', zegt ze, 'ook hier is de pleziervaart toegenomen. Af en toe heb je zo'n boot met keiharde housemuziek en als dan je kind net ligt te slapen, is dat wel wat minder aangenaam. Maar *an sich* is het heel gezellig. En ik vind ook dat iedereen het recht heeft om te varen, dat moet geen privilege zijn van de mensen die hier wonen.' Het beeld van varende bootjes hoort bij Amsterdam. Daar gaat ook het gemeentebeleid van uit. De Dienst Binnenwaterbeheer probeert met het relatief jonge Meldpunt overlast te water (opgericht in 2002) de snel groeiende overlast van de pleziervaart in beeld te brengen om handhaving te kunnen inzetten. 'Zoals we het nu op de wal in orde hebben, kunnen we op het water niet achterblijven', zegt Evelyne Kühne. Volgens haar heeft

Gemeente ontvreemd bewonersfietsen

Tot mijn grote verbazing heb ik vernomen dat fietsen van bewoners in de Jordaan worden ontvreemd door de gemeente. Het gaat hier om fietsen die normaal op het trottoir geparkeerd staan. De gemeente wil geen fietsen op de trottoirs in de Jordaan. Zij dwingen de mensen hun fietsen in de fietsenrekken te zetten. Op zich ben ik het hier mee eens. Alleen is het wel zo dat alle fietsenrekken die er zijn continu vol staan met fietsen. Er staan zowel wrakken in als fietsen die nog goed zijn, maar ooit door mensen erin zijn geplaatst, maar die mensen weten dan hun fiets niet meer te vinden. Het gevolg is dat die fietsen dan blijven staan tot het wrakken zijn geworden. Dit kan vervolgens jaren duren. Let wel, het gaat hier om fietsen van bewoners. Fietsen van uitgaanspubliek mogen met rijen dik op de trottoirs staan. Ja, want dit levert de gemeentekas enorm veel geld op. Al dit publiek komt lekker veel geld uitgeven in de Jordaan. Hier wordt dus met twee maten gemeten. De bewoners van de Jordaan worden steeds meer dwars gezeten. Hun leefgevoel wordt steeds verder beperkt. Ik zou de gemeente willen verzoeken op te houden met de terreur tegen de bewoners van de Jordaan!

Oplossing

Geen nieuwe fietsenrekken erbij maar een verzekeringssplaatje. Iedere fiets die buiten

Adverteren in deze krant?

Als u het fijne ervan wilt weten, zie dan onze prijsopgave:
www.jordaangoudenreael.nl
 (onder 'Adverteren') of bel 623 72 72

Jordaan & GoudenReael

Overlast melden helpt

Wie overlast meldt, helpt mee met bepalen waar de politie en de dienst Binnenwaterbeheer straks gerichte acties gaan houden. Melden kan het beste via de website www.bba.amsterdam.nl omdat de melder hier de gegevens goed kan omschrijven, maar bellen kan ook: 020-6250099. Bij de voorlichtingscampagne van de dienst Binnenwaterbeheer zijn drie soorten posters gemaakt: overlast op het gebied van geluid, snelheid en alcohol. Deze posters zijn gratis verkrijgbaar en kunnen worden opgehangen op plaatsen waar de pleziervaart langs komt. 'Het mooiste zou zijn als op de woonboot een poster achter het raam hangt', aldus Evelyne Kühne van Meldpunt overlast te water. Ook laagwonende walbewoners kunnen de poster, die vanaf het water duidelijk te zien is, voor hun raam ophangen.

het Amsterdamse publiek een wat overspannen verwachting van de mogelijkheden van het Meldpunt overlast te water. 'Wij kunnen na een telefoontje niet meteen de achtervolging inzetten. De boten die overlast veroorzaken, verplaatsen zich namelijk en er is veel water in de stad. Maar we hebben de meldingen wel nodig, om in kaart te blijven brengen waar de meeste overlast zich afspeelt. Daar kunnen we dan gerichte acties houden.'

Petra Hunsche

geparkeerd staat, moet beschikken over een verzekeringssplaatje. De kosten zouden 25 euro voor een plaatje moeten zijn. Dit zou jaarlijks vervangen moeten worden. Fietsen die dan niet over een plaatje beschikken, kunnen dan allemaal worden verwijderd. Heel veel mensen hebben meerdere fietsen op straat staan. Vaak weten ze hun fiets dus niet meer te vinden, met het gevolg overvolle fietsenrekken.

D.Kootwijk

Jordaan & GoudenReael

- Engelstalige boeken bij De Ekster
- Jordaanoproer kwam niet uit de lucht vallen
Verhalen over het oproer na 75 jaar
- Gesprek met zanger en schilder Reinder van der Woude
Henny en Eddy ontmoeten Joan Laporta
- Dubbelpositie Kunstkerk Prinseneiland
Spoken spotten met Wilma Bakker
- Jörg Remé staat pal voor cultuurbelangen Jordaan
- Speelboten op het Westerdok
Renovatie Bickerseiland bijna voltooid
- De ware rol van kunstenaars en 'Aktie Komitee' op de Westelijke Eilanden
- 'Een kwast aan banden...' door H. Sizoo
Vijf jaar ouderensociëteit de SOOJ
- Telefonische verkoop maakt slachtoffers
Trap er niet in! - over telefoonverkoop

Nieuwe bewoner reageert op nieuwe bewoner

Reactie op 'Bericht van een nieuwe bewoner' Jordaan&GoudenReael / mei 2009

Zomer 2008. Mijn zoon en ik nemen onze intrek op Westerdokseiland. Heerlijk! Die wind, de meeuwen, het water. En wat een ruimte! Zoon van vijf krijgt geen genoeg van rondjes fietsen op de binnenplaats. Uit allerlei woningen komen meer nieuwsgierige kindjes naar buiten. Een topplek voor nieuwe ontmoetingen!
 Najaar 2008. Of ik al gehoord heb van Broedplaats Westerdok? - Nee, hoezo? - Jij bent toch theatermaker? - Ja, hoezo? - Urban Resort verhuurt ruimtes aan kunstenaars. Misschien wat voor jou?

Tegenonderzoek

Reactie op artikel "Terrassenbeleid in 'beschermd' Jordaan" Jordaan&GoudenReael / mei 2009

Horecaoverlast

Er is een onderzoek geweest naar Horecaoverlast in de Jordaan. Of dit onderzoek representatief is, kan ik niet opmaken, daar is waarschijnlijk weer een ander onderzoek voor nodig. Uit 'onderzoek' is gebleken dat de bezoekers van de Horeca in de Jordaan veelal jong zijn (!) die het lawaai van de stad graag opzoeken. Ook heeft men onderzocht dat jonge mensen die werkelijk wonen in de Jordaan rust zoeken naast hun drukke baan en dat mensen met veel vrije tijd stilte niet zo belangrijk vinden. Wat een bijzonder zeer vreemd onderzoek, graag zou ik de vragen eens willen zien die ten grondslag liggen aan dit onderzoek. Want mensen die veel vrije tijd hebben en geen werk hebben, hebben geen geld om veel op terrasjes te zitten, maar dat even terzijde.

De werkgroep Horeca Overlast (wie zitten daar in, rustzoekers, ouderen wel of met veel vrije tijd, wel of geen geld, goed- of slechthorend) zou graag willen dat de Jordaan een stil gebied wordt. Want zo blijkt uit het onderzoek wordt na het Begijnhof, de hofjes en de grachtjes, de Jordaan het meest genoemd dat de bestaande stille plekken behouden moeten blijven. 23% van de centrumbewoners woont in de Jordaan. Het is een ideale mix van wonen, werken, recreëren. Het is niet zoals het onderzoek uitwijst alleen een gebied waar mensen wonen, er werken ook mensen en er

KLUSCITY KLUSSENBEDRIJF

Voor al uw klussen

Marnixstraat Amsterdam
www.kluscity.nl 06 26 16 28 82
 020 422 38 38

GUNTERS & MEUSER bv

Al meer dan 180 jaar
 DE VAKZAAK IN IJZERWAREN,
 HANG EN SLUITWERK, GEREEDSCHAP

in de Jordaan

SPECIALIST IN BEVEILIGINGSARTIKELN

Egelantiersgracht 2-6 Tel. 622 16 66

BIKE CITY

Bloemgracht 68-70, tel. 626 37 21

Fietsverhuur ◦ hijstouw & blok
 ◦ onderdelen ◦ sloten ◦ accessoires
 klaar-in-één-dag-reparatie-service
 dealer AZOR BIKE & BAKFIETS.NL

Banden, remmen, verlichting.

Wij zorgen ervoor dat ze in orde zijn!

Winter 2009. Samen met mijn collega's neem ik mijn intrek in het nieuwe atelier 'Podium Westerdok'. Deze ruimte ligt aan een andere binnenplaats. Overdag een oase van rust. 's Middags een kinderparadijs. Ik kan schrijven, mijn zoon kan spelen. Borrelen met de burens en kruisbestuivingen met de andere broedplaatscollega's. Een ideale ontmoetingsplek! Voorjaar 2009. Eerste samenwerking tussen onderlinge broedplaatsen staat gepland op 20 juni: toneelgroep Dame Jeanne, Ateliers Westerdok en The man with the pan slaan de handen ineen om een unieke Frida Kahlo - Zussendag te organiseren: een workshop portretschilderen speciaal voor alle mogelijke zussen. Kortom, wat een weelde, wat een ruimte, wat een mogelijkheden. En dat allemaal in beton op Westerdok! Ik ben blij en velen met mij.

Anna Rottier - tg Dame Jeanne / Podium Westerdok
www.damejeanne.nl, www.annarottier.com

is daarnaast voldoende aanbod voor recreëren en leuke winkels. Graag wil de werkgroep dat de Jordaan wordt aangewezen als beschermd gebied in de zin van de Europese richtlijn. Vervolgens moet na die aanwijzing dit het kader vormen bij onder meer de verdere ontwikkeling van het buurtgericht terrassenbeleid, de herontwikkeling van leegstaande kantoorgebouwen (waar zijn die dan!) en groenvoorzieningen. Daar zit hem dus de crux en komt de aap uit de hoed. Men wil de Jordaan aanwijzen als stiltegebied om vervolgens hiermee te kunnen slaan bij overlast. Voornemd initiatief kan natuurlijk niet aan de orde zijn.

Juist vanwege de ideale mix van wonen, werken en recreëren is de Jordaan een zeer geliefde plek waar het fijn toeven is. Natuurlijk moet overlast aangepakt worden, maar dan ook alleen die horecabedrijven die overlast veroorzaken. Een tegenonderzoek zou wenselijk zijn. Met vriendelijke groet,

Olga de Meij
 Raadslid VVD stadsdeel Centrum

Antwoord H%J:

Beste mevrouw de Meij, wat een onzorgvuldige reactie! Het merendeel van de aangehaalde beweringen staat niet zo in ons artikel. Dat is extra vervelend waar u het heeft over de 'Werkgroep Horeca Overlast'. Het betreft echter de Werkgroep Horeca Overlast en Overleg Jordaan. Dit overleg met horeca, ambtenaren, bestuur en raad vinden wij dan ook heel belangrijk. Wij nodigen u graag uit voor een gesprek.

Ten overvloede: wij zijn absoluut niet tegen de horeca en zeker niet tegen terrassen. Maar het dagelijks bestuur en de raad van het stadsdeel-Centrum stelden zelf in het recente horecadebat vast dat de druk op de Jordaan te groot geworden is en op 25 september 2008 nam de deelraad de motie aan waarin de vraag gesteld wordt: 'op welke manieren, anders dan beperking van de openingstijden, kan het dagelijks bestuur de toenemende overlast van de terrassen in de Jordaan beperken?' Democratischer kan het toch niet?

Er komt n.a.v. de motie begin volgend jaar een evaluatie. Maar als er geen beleidskader is voor de Jordaan hangt zo'n evaluatie in de lucht en komen wij niet echt verder. Het gaat ons bij dat beleidskader geenszins om stilte: de Jordaan moet juist zijn eigen levendigheid, het eigen rustieke karakter terugkrijgen. Ook daarin lopen wij in de pas met ambtelijke stukken met betrekking tot de Jordaan: 'de functie van levendigheid is vooral gebaat bij een sobere en lege ruimte.' Een parkachtige invulling dus, evt. bankje, evt. theetuin etc. Het is van groot belang dat, naast de horeclobby, ook de Jordaanbewoners een krachtige stem laten horen. De reacties van bewoners op ons initiatief hebben ons moed gegeven en wij hopen op verdere ondersteuning nu de tijd rijp is.

Werkgroep H%J,
 p/a Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael
 Contactpersoon: Rob Versluuis
 e-mail: rob@jordaangoudenreael.nl,
 tel. 6237272
 Eerste Laurierdwarsstraat 6,
 1016 PX Amsterdam

Een ekster in de Jordaan

Er is een ekster neergestreken in de Jordaan. In de Eerste Bloemdwarsstraat. Daar vindt u The Thieving Magpie, de Ekster. Een winkel vol Engelse boeken tegen lage prijzen.

The Thieving Magpie Bookstore, gevestigd in de Jordaan sinds vorige zomer, verkoopt uitsluitend nieuwe, Engelstalige boeken. Het zijn overgebleven exemplaren – de ramsj – van Amerikaanse uitgeverij. De prijzen van de boeken zijn volgens de eigenaar waarschijnlijk de laagste in Amsterdam, misschien wel van heel Nederland. Ondanks het kleine oppervlak oogt de winkel ruim. De inrichting is licht en strak. De boeken staan in witte kasten langs de wanden, overzichtelijk ingedeeld in: muziek (componisten, musici), geschiedenis, biografie, literatuur, kinderen, wetenschap, poëzie, eten &

Nieuwsgierig Claartje

...Als kleine Clara op een ochtend haar vriend Harry de reiger op gaat zoeken, praat hij opeens niet meer tegen haar en hij herkent haar ook niet meer. Clara begrijpt er niets van, want hij is een goede vriend. Een voorbij zwemmende zwaan heeft van de zeemeewen gehoord dat er boze vissen in de gracht rondzwemmen. Geheugenvissen, die de herinneringen van andere dieren stelen. Zo'n vis moet Harry hebben aangeraakt, want hij weet niets meer. Wat moeten zij doen om Harry te helpen?

De zwaan weet dat een dier zijn gestolen geheugen terugkrijgt als de geheugenvissen verdwijnen uit de gracht. Elke drie dagen wordt het water uit de gracht naar de zee gepompt. Dat zal vannacht weer gebeuren. Maar hoe komen zij bij de zee om de golven te vragen de geheugenvissen terug te roepen? Een zeemeeuw biedt aan Clara op zijn rug naar het strand te brengen. En ja, midden in de nacht als het water in de gracht hard begint te stromen, verdwijnen de geheugenvissen naar de zee. Harry weet weer wie hij is en dat hij op de Lauriergracht woont, onder de boom met de twee en vijftig takken...

Dit boekje is het eerste deel van *Curious Clara's Amsterdam Adventures*. Het verhaal speelt in de Jordaan. Het boekje is in het Engels

wijn, fictie (inclusief detectives, science fiction en beeldromans), kunst, architectuur en handwerken.

Thuis in de Jordaan

Eigenaren Fred Hegeman en zijn echtgenote Nora Kelley, beiden Amerikaan, voelen zich thuis in de Jordaan. Fred was in Amerika boekverkoper. Zij hebben in een aantal landen van de voormalige Sovjet-Unie gewerkt. Fred als leraar Engels. Ze woonden in Tadjikistan, in de Oekraïne en in Azerbeidjan en hebben goede herinneringen aan hun verblijf in het Oosten. Aan de soberheid van het leven en aan de ouderwetse, onvoorstelbaar smakelijke voedselproducten als groenten, honing en kaas van de markt. Ze spraken maar een beetje Tajiki en Russisch. Desondanks kregen zij goede contac-

ILLUSTRATIE RACHELE MEYER

geschreven, maar Nederlandse kinderen begrijpen het ook. Mooi geïllustreerd, lief zonder zoetig te zijn. De tekeningen van de tocht op de rug van de zeemeeuw geven prachtige overzichten van de grachten en van de Westermarkt.

How Harry Got His Memory Back, Maïke Mehlert en Ken Carroll, 2009
Illustraties Rachele Meyer.
ISBN 978-90-814007-1-8
Verkrijgbaar in de boekhandel, € 12,-
www.CuriousClara.com

Literair wandelen door de Jordaan

Literair wandelen door de Amsterdamse Jordaan, aan de hand van schrijver-schoolmeester Theo Thijssen en zijn geesteskind Kees de jongen? Dat kan weer, iedere zondagmiddag, onder deskundige leiding. De wandelingen beginnen om 13.00 uur, duren maximaal twee uur en kosten 5 euro per persoon. Verzamelen bij het Theo Thijssen Museum, Eerste Leliedwarsstraat 16.

Vooraf aanmelden is zeer gewenst, tel. 4207119 donderdag t/m zaterdag 12.00-17.00 uur of (t/m zaterdag) via: info@theothijssensusmuseum.nl

ten met burens en ondervonden veel vriendelijkheid. Uiteindelijk gingen ze terug, verkochten hun huis in Amerika, kwamen naar Amsterdam en begonnen samen de boekwinkel.

Waarom Amsterdam? Het is vooral de sfeer, vindt Fred: 'Wij houden allebei veel van klassieke muziek en bezochten vaak als toerist de concerten van het Concertgebouworkest. Toen al trof ons de informele sfeer, de levendige bevolking en natuurlijk ook de architectonische schoonheid van de stad. Daarom kozen wij voor Amsterdam.'

'En de zeemeewen', vult zijn echtgenote aan. 'Je voelt dat je dichtbij de kust bent, fris en open. Wij hebben in Buitenveldert gewoond. Rustig, groen, mooi aangelegd. Wij spreken geen Nederlands, maar dat levert ons hier nauwelijks problemen op. In een enkel geval moesten deskundigen ons helpen. We hebben een accountant gezocht en een advocaat, die ons hielpen met schriftelijke zaken zoals het indienen van formulieren voor de Nederlandse overheid. Als we met een ambtenaar kunnen praten, gaat het meestal heel goed. Ook de burens zijn behulpzaam, als er eens een brief moet worden vertaald, staan ze klaar.'

Speciale plaats

Freds naam, Hegeman, klinkt heel Nederlands. Hij is gedoopt in de Nederduits Hervormde Kerk in Amerika, maar verdere gegevens over een Nederlandse afkomst heeft hij niet. Onder de klanten die in de boekwinkel komen, zijn Engelse buurtbewoners, maar ook veel Nederlanders.

Fred: 'Amsterdam heeft ongeveer 350 boekwinkels. Wij nemen een speciale plaats in. De English Bookstore, the American Bookstore en Waterstone hebben heel andere collecties. Daarheen verwijzen wij ook als men bij ons vraagt naar boeken uit die genres. Onze filosofie is: hoe meer boekhandels er zijn, hoe meer mogelijkheden er voor klanten zijn om boeken te kopen. Wij verkopen niet via internetsites of amazon.com, dan zijn we veel te veel bezig met boekjes inpakken en naar het postkantoor gaan. Wij zijn blij met onze winkel en met de

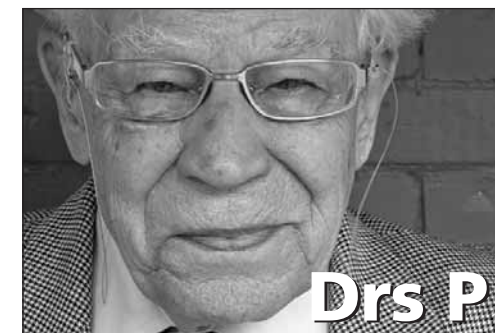
plaats waar wij gevestigd zijn. De Jordaan vernieuwt zich steeds en dat is heerlijk.'

Waarom de ekster? 'We houden allebei van vogels. Eksters zijn dol op glinsterende dingen: zilveren voorwerpen, juwelen met schitterende stenen. Daar hebben ze een scherp oog voor. Ze pikken waardevolle zaken op en brengen die naar hun nest. Daar hebben ze dan een hele verzameling kostbaarheden.'

Zijn jullie de eksters die bij het inkopen van de boeken de meest waardevolle uit het aanbod pikken, of zijn wij het, de klanten, die kleine schatten vinden bij jullie? 'Allebei', zegt Fred. 'We zijn allemaal boekeneksters.'

(www.thievingmagpie.nl)

Ada lest

Dr. P

Een rijke inwoner van New York had geen druk bestaan, veel relaties en een speels karakter. En een uitzonderlijk idee.

Hij verschaftte zich een plattegrond van een belangrijke toneelzaal (Metropolitan Opera of zoiets), waarop de rijen en zitplaatsen keurig genummerd waren aangegeven. Hij zocht een aantal plaatsen heel doordacht uit en zette ze op een lijstje.

Nu werd het spannend. Hij zou alle stoelen op zijn lijstje reserveren – maar pas in de absolute zekerheid dat ze op dezelfde avond werden bezet. Die avond was er een in een serie voorstellingen waarvan wel vaststond dat er veel interesse zou zijn. De zaal beloofde compleet of nagenoeg compleet vol te lopen.

U weet – ik ga daar blindelings van uit – hoe een dichtbevolkte schouwburgzaal er van boven ongeveer uitziet. Mits, let wel, er iets normaal wordt opgevoerd voor het daarbij te verwachten publiek. Meeslepend desnoeds. Weelderig, akkoord. Maar geen bloederigheid en geen zedenkwetsing. 'La bohème', zeg maar. Iets waar welopgevoede, netjes geklede personen op afkomen. Welk overzichtbeeld staat u dan voor ogen? Juist: haute couture (misschien wat albasten schouders tussendoor) en strikt formele avondkleding voor de heren. En, goed waarneembaar overal, hoofdhaar in diverse kleuren en uitvoeringen. O, en niet te vergeten: hier en daar een onbegroeid scheldak. Zoets zal men altijd zien in een willekeurige menigte, maar de rijkard over wie ik het had (hij kon, waarom ook niet, Robert Miller heten) zat daar niet mee.

Enfin, de speciale avond brak aan. De zaal vulde zich met uiteenlopende toeschouwers. Ook de genodigden van het lijstje verschenen voltallig. Ze kenden elkaar niet, maar hadden allemaal iets gemeen; ze waren kaal als biljartballen. Miller had de grootste zorg aan hun plaatsing besteed.

De eerste rij op het balkon had aldus uitzicht op een gigantisch onfatsoenlijk woord (Engels, 4 letters). Er was hilariteit. Er was veel ruchtbaarheid, ook na de voorstelling. Of het schouwspel de pers haalde is me niet bekend. Maar ongetwijfeld werd het in brede kring met smaak besproken. Denklijk kwamen vroeg of laat ook de lijstjesheren erachter dat ze in het theater als lectuur hadden gefungeerd.

'Kale iepen' niet ziek

Iedereen heeft het dit voorjaar over de bladarmoede van de iepen in de stad: is er iets mis, zijn de bomen ziek? Gelukkig niet, 'ze zijn kerngezond' verklaart stadsdeel Amsterdam-Centrum op zijn website. Dit jaar dragen de iepen veel meer zaad dan in andere jaren, en de bladontwikkeling komt ditmaal laat op gang. En dat heeft dan weer te maken met bijzondere weersomstandigheden. Nu het zaad van de bomen is gevallen, worden de 'slappende knoppen' geactiveerd en staan de iepen binnenkort weer volop in blad.

(U kunt de uitleg lezen op: www.centrum.amsterdam.nl/smartsite.dws?id=27769)

ingezonden mededeling

Voor echte oplossingen

Bel of mail voor een afspraak voor ons spreekuur op

29 juni, 21 september, 26 oktober of 16 november

Van 18.30 uur tot 20.00 uur
Haarlemmerplein 15
Tel.: 020-5524560,
Hans Mensink 06-54968555 en
Olga de Meij 06-23720444

vvd@centrum.amsterdam.nl
www.vvdcentrum.nl

THE THIEVING MAGPIE BOOKSTORE

We've got books for kids, quilts, and cooks; for painters, poets, and pundits.

We've got books for chess players and armchair travelers. We've got books for musicians, historians — even barbarians.

All books in English • very reasonably priced

We've got books for readers like you.

Eerste Bloemdwarsstraat 15

1016 KR Amsterdam

& browse at www.thievingmagpie.nl

Bereden politie in de Willemsstraat (foto coll. Stadsarchief Amsterdam)

Jordaanoproer 1934 kwam niet uit de lucht vallen

Op maandag werd de steun met 12 procent verlaagd en op woensdag ging de vlam in de pan. Niet alleen in de Jordaan, maar ook in Noord en de Indische Buurt. Drie dagen duurde het volksoproer in de eerste week van juli 1934. Daarna werd het weer rustig. Er was niets bereikt. Vijf doden vielen er in de Noord-Jordaan, maar die waren niet alleen te wijten aan de steunverlaging. Prof. dr. Piet de Rooij vertelde er op 7 juni over in het Stadsarchief. Hier zette hij het oproer in een sociaal kader.

De Jordaan was altijd al een roerige buurt. Daar waren er drie van in Amsterdam: op de Zeedijk kwamen de matrozen de bloemetjes buiten zetten, op de Oostelijke Eilanden woonden de 'bijltjes', de snel aangebrachte scheepstimmerlui. En de Jordaan was de dichtstbevolkte buurt van Amsterdam met in de jaren dertig 1,5 mens op een kamer, veel losse arbeid, hoge werkloosheid en – niet onbelangrijk – het ontbreken van een sociale laag tussen de laagste en de middenklasse. Die laag, die ze in Engeland de *lower middle class* noemen, met de normen en waarden van de

zettingen waarbij al het meubilair dat niet spijkervast was, op straat werd geveild. De Rooij citeert communistenleider Gortzak wiens mensen alles in die huizen vastnagelden en die de kachel zo hoog opstookten dat die niet naar buiten kon worden gedragen.

Niet alleen Colijn

Het is niet vreemd dat onder dat soort omstandigheden een oproer uitbreekt als de steun omlaag gaat. De gezinnen kregen 12 gulden basisuitkering in de week, plus 1 gulden per kind en ook nog wat huurtoeslag. Net voldoende voor eten, de huur en af en toe wat kleding. Ook toen werd er op regeringsniveau gepraat over de vraag of dit sociale minimum niet te laag was. Minister-president Colijn en zijn minister van Sociale Zaken, Slotenmaker de Bruïne, dachten dat die verlaging niet onredelijk was omdat al enkele jaren de kosten van levensonderhoud daalden. Bovendien was de regering vreselijk bang voor Duitse toestanden, in de zin van de hyperinflatie uit de jaren twintig. Dus ging de geldpers niet draaien en de uitgaven bleven onder controle. En Colijn hield de begroting in evenwicht. Ten koste van de arme Jordaners? Niet helemaal want later bleek dat de staatsschuld toch was opgelopen, dus hij moet een deel van de ellende met leningen hebben verholpen. Maar ja, vertel dat maar aan een vader die zijn kinderen nauwelijks te eten kan geven. Dus: oproer. Er kwam nog iets bij. Namelijk de opkomst van de Nationaal Socialistische Beweging van Mussert. Vooral in de Jordaan werd bijna dagelijks slag geleverd tussen nazi's, de communisten en de politie om de heerschappij van de straat. En ook dat zag de overheid met lede ogen aan. Ook hier weer met Duitsland in gedachten, waar de strijd tussen communisten en fascistische Republiek van Weimar te gronde had gericht. En ook dat mocht niet gebeuren: dat de politie haar greep op de stad zou verliezen.

Prof. dr. Piet de Rooij
'je kunt Colijn niet de schuld van alles geven.'

middenklasse, maar met contacten in de onderklasse, heeft normaal een dempende invloed op het losbarsten van volksoproeren.

Hete kachel

Die dempende invloed werkt overal. Zo gauw mensen iets te verliezen hebben, werk en een regelmatig inkomen voor hun gezin, zijn ze niet meer zo snel te porren voor actie. En de werkloosheid voor de oorlog was totaal uitzichtloos, ook in de Jordaan. Piet de Rooij heeft in zijn boek *Werklozenzorg en werkloosheidsbestrijding 1917-1940* berekend dat er jaarlijks als gevolg van de groeiende bevolking twee- tot drieduizend banen bij moesten komen. Dat gebeurde tien jaar lang niet (1930-1940). Met als gevolg een totaal apathische groep van jarenlang werkloze mensen die in een volledig isolement verkeerden en die misschien wel nooit meer zouden werken. Met alle ellende van dien. Met regelmatige huisuit-

En toen het eenmaal zover was, kwam het voor links als een totale verrassing. De communisten vergaderden over een hongermars op Den Haag en maakten zich druk over het optreden van een zekere Frenay, een naar Mussert overgelopen communist in de Indische Buurt, die zij niet aan het woord wilden laten komen. Alles in de tijd voorafgaand aan de derde juli.

Weimar als voorbeeld

Op die dag in 1934 barstte het oproer los. Een oproer dat beslist niet het begin van het einde van het kapitalisme betekende, zoals vooral de Onafhankelijke Socialistische Partij dacht. De OSP die zich in Amsterdam politiek tussen de socialisten en de communisten bevond en dacht dat op de Jordaanse barricades de revolutie begon. Het was niet waar, het ging eerder om een volksopstand dan om een arbeidersrevolutie. Dat bleek al gauw toen solidariteitsacties uitbleven – arbeiders met een baan hielden zich stil – en de politie en 1000 man marechaussee op motoren, te paard en in geïmproviseerde pantserauto's, bestaande uit vrachtauto's versterkt met staalplaten, het oproer in drie dagen neersloegen. Er vielen vijf doden, eigenlijk weinig voor zoveel machtsvertoon in een buurt met nauwe straatjes, die met opgehaalde en verbrande bruggen in een soort vesting was veranderd. In vele andere steden in Europa werden na een dergelijk oproer hele buurten platgewalst en brede boulevards getrokken om het leger snel ter plaatse te kunnen brengen. De Jordaan bleef bestaan,

misschien was het allemaal niet erg genoeg geweest voor de overheid om net als in Parijs de stad open te breken. Daar dacht men om heel andere redenen pas dertig jaar later aan.

Paul Reinshagen

Prof. dr. Piet de Rooij is hoogleraar moderne geschiedenis van Nederland aan de UvA en schrijver van de omvangrijke *Geschiedenis van Amsterdam en van de Canon van Amsterdam (vijftig vensters op de Amsterdamse geschiedenis)*.

'Pantserwagen' op de Prinsengracht (foto coll. Stadsarchief Amsterdam)

75 jaar na het Jordaanoproer

Verhalen van getuigen

Begin juli 1934 waren de weersverwachtingen goed. Het was warm en het zou nog warmer worden. Er hing een broeierige sfeer in de Jordaan toen daar op de woensdagavond van de 4de juli barricaden werden opgeworpen. Miep Brouwer (geb. 1924) woonde met haar ouders en oudere broertje achter hun Café Brouwer, Goudsbloemstraat 91: 'Ze hadden allemaal stenen opgestapeld. Op de Willemsstraat en in de dwarsstraten werd gevochten. We moesten binnen blijven. Moeder was bang dat wij toch de straat op zouden gaan en dat er wat met ons zou gebeuren.'

Op donderdag 5 juli haalden de Jordaners twee bruggen op. De Noord-Jordaan was nu een vesting. Militairen en marechaussee werden ingezet. Met getrokken geweren en pistolen trokken zij de wijk in. Pantserwagens reden door de straten. Er werden charges uitgevoerd en er werd geroepen: 'Ramen en deuren dicht of ik schiet!'

Verdwaalde kogel van de vrede

Mijntje Warnawa-Derlagen (geb. 1928) woonde ook in de Goudsbloemstraat op nummer 55, 2 hoog: 'Aan de overkant woonde Leibrand boven zijn karrenloods', vertelt ze. 'Hij was niet thuis, maar had zijn radio aan gelaten en een raampje open gezet. De marechaussee riep dat hij zijn ramen dicht moest doen, maar hij was er dus niet. Toen hebben ze op dat huis geschoten. Ze schoten zo door de straat.' 'In de Goudsbloemstraat hingen de straatlampen aan kabels. Er waren kastjes, en als je die openmaakte kon je de kabels waar die lampen

aan hingen naar beneden draaien. Ze hebben die kastjes opengemaakt en die lampen omlaag gedaan. 's Avonds brandden die lampen niet, het was donker. Toen kwam de marechaussee aanrijden op motoren met zijspan. Ze vlogen zo tegen die kabels aan. Er kwamen hele inmaakpotten en bloempotten naar beneden. Dat was me een toestand, hoor. Wij waren nog jong, wij dachten: Het is oorlog!'

Het gezin De Vries woonde op Palmstraat 77 in een halve woning: vader, moeder en vijf kinderen. Nóg hoort Trijntje de Vries (geb. 1925) haar moeder Heintje roepen: 'Weg bij het raam, ze schieten!' De volgende dag riep een buurvrouw: 'Jan is doodgeschoten'. Jan was de vader van Trijntje. Maar het viel mee: op de Palmgracht was hij geraakt door een sabel van de bereden politie. Die had een charge vanaf de Lijnbaansgracht uitgevoerd. De sabelhouw

(vervolg op pag. 5)

'Pantserwagen' op de Prinsengracht, foto vanuit woning (coll. Stadsarchief Amsterdam)

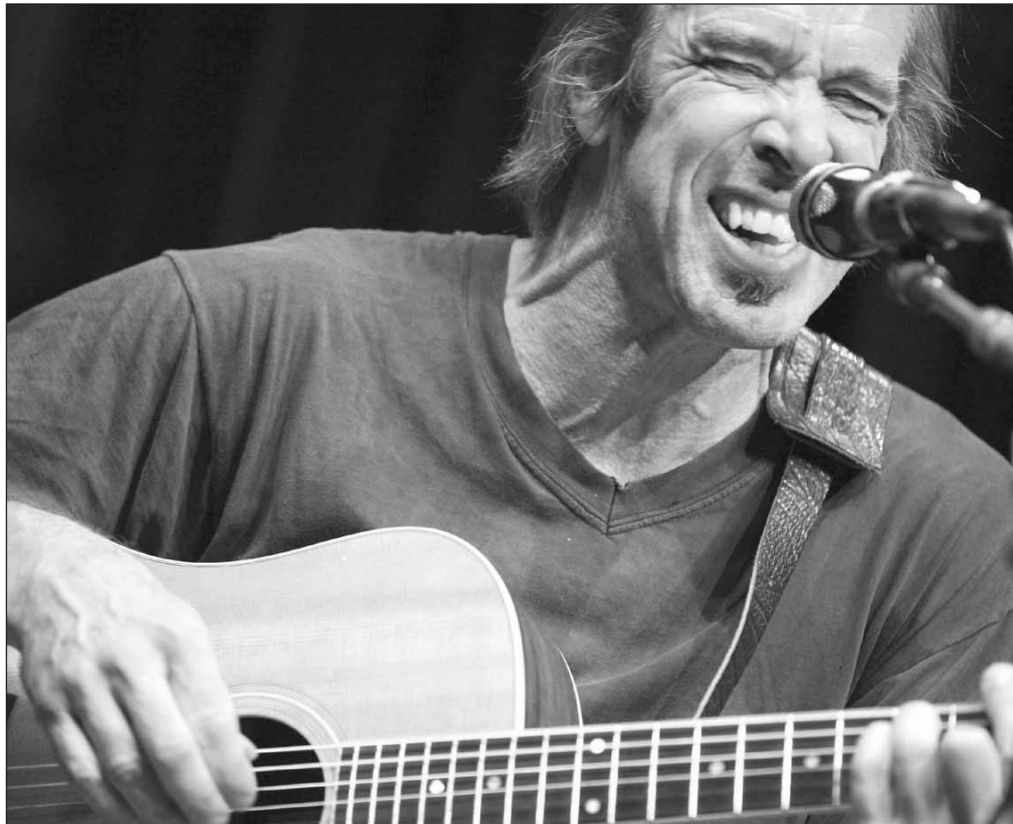
Dames- & Herenkapsalon

Dynamic Looks

Westerstraat 246
1015 MT Amsterdam
Tel. 020-4212087

Wij werken zowel met als zonder afspraak!

Knippen vanaf € 21,-

Reinder van der Woude: 'Hupsammejakkie, kat in het bakkie...'

Liedjes en schilderijen aan de Nieuwe Teertuinen

Elke 2e zondag van de maand, met uitzondering van augustus, ontvangt muzikant en beeldend kunstenaar Reinder van der Woude belangstellenden voor zijn liedjes en schilderijen aan de Nieuwe Teertuinen 17. Aanbellen bij 'InewTingeling'. Zijn Nederlands repertoire, uitgebracht op zes cd's, brengt hij uit het hoofd met gitaar ten gehore onder een wand met zijn schilderijen. In gesprek met een meervoudig talent...

Hoe komt een lied tot stand?

Soms vormt een mooi woord de aanleiding, zoals 'Roomboterparadijzen'. Een andere keer is inhoud het uitgangspunt: 'Iedereen heeft wel een kunstenaar in de familie'. Of ik moet een ergernis kwijt en dan kan het gaan over 'niets buiten de paden', wat slaat op de regelzucht in ons mooie landje. Tekst zo efficiënt mogelijk in elkaar zetten, daar gaat het om. Op onverwachte momenten rolt het er bij me uit. Heel snel. Later ga ik polijsten. Midden in de nacht kan een zin opkomen. Even noteer ik dan een refreintje, maar je hebt kans dat ook de rest van de tekst naar boven komt. Laat ik het voorbijgaan, dan is het verloren en weet ik later niet meer of het ging over iets kritisch of pesterigs, iets ironisch of over een heel gevoelig gebeuren.

Zijn je teksten autobiografisch? Is je vader bijvoorbeeld een boer? Ben je gestopt met roken? Is je vrouw bij je weggelopen?

Net zoals mijn schilderijen hebben mijn teksten indirect met mijzelf te maken. Autobiografisch zijn ze niet. Ik vervorm wat ik meemaak. Mijn vader is geen boer, mijn opa wel. Ooit ben ik wel eens gestopt met roken, maar mijn materiaal voor dit lied pikte ik onlangs in mijn buurt op. En die vrouw, ach dat is niet meer dan een lichtvoetige tekst over een algemeen dramatisch gebeuren. En neem mijn lied

(vervolg van pag. 4)

was op zijn borst terecht gekomen. In zijn binnenzak had zijn stempelboekje gezeten, en dat gehate boekje was nu zijn redding. Het gezin Swaanswijk woonde ook in een te kleine woning, driehoog op de hoek van de Westerstraat en de Lijnbaansgracht. Bertus Swaanswijk (1924-1994), bekend geworden onder de naam Lucebert, vertelde in 1978 aan Jan Brokken van de *Haagse Post*: 's Avonds was de sfeer luguber. Lag je in bed. Reden de politiewagens met brommende motoren en schijnwerpers langs. Lichtbundels gleden langs het behang. Dat had iets angstaanjagends.' In zijn gedichtenbundel *apocrief / de analphabetsche naam* (1952) verwijst Lucebert naar het Jordaanoproer met de regel: *de verdwaalde kogel van de vrede*. De steunverlaging in 1934 was de druppel die de emmer had doen overlopen. Gezinnen met één of meer werklozen hadden het extra zwaar. Op wanhoop stapelde zich vernedering. Kinderen van uitkeringstrekkers droegen sokken van de steun. Daarin was een rode draad geweven, zodat kon iedereen zien dat je het

'Spiritualiteit', dat gaat over al die zwevende dingen. Ik neem ze op de hak met liefde voor klank, kleur en vormen.

Hoe en waar treed je op?

Zo hier en daar, meestal ingehuurd. Alleen met mijn gitaar, maar ook met collega's onder de naam *Rendier*. Vaak met gitariste Maddy Rentenaar, maar ook wel met een drummer, accordeonist, violist of contrabassist. De grootte van de band is al naar gelang de situatie en wat de mensen kunnen besteden. Op een alternatief kerstgebeuren waren we bijvoorbeeld met z'n zevenen, op de opening van een

Reinder van der Woude, 'Flag control', acryl op linnen, 80 x 100 cm

kind van een steuntrekker was. Controleurs kwamen bij je thuis en trokken de kasten open: zou daar iets te vinden zijn om te korten op de steun? De aanvechting om zo'n controleur de trap af te lazeren, kon niet iedereen weerstaan.

Ooggetuigen en documenten

Stichting Jordaanmuseum wil herinneringen van ooggetuigen van dit oproer vastleggen. Daarnaast wil zij in contact komen met mensen die spullen uit die tijd hebben: een fietsplaatje met een gaatje erin, een steunsok waarin een rode draad is geweven, brieven, foto's etc. We zoeken ook foto's van mensen die bij het oproer gewond zijn geraakt of zijn omgekomen, o.a. van: Hendrik Johannes van der Valk, een meisje dat toen op Tuinstraat 79 woonde en in haar been werd geschoten, bewoners van Tuinstraat 228 en 230, Arie Albertus Boomsma, en een oude vrouw, die in de Sloopstraat door twee kogels werd getroffen.

Herdenkingsprogramma

Het is 75 jaar geleden dat het Jordaanoproer plaatsvond. Daarom zullen gedurende een

tentoonstelling met z'n vieren, en op een bruiloft met z'n tweeën. Dat kan ook andersom zijn. Muziek en teksten heb ik uitgeschreven, maar er is ruimte voor muzikale improvisatie.

Wat vind je belangrijker, schilderen of muziek maken?

Voor mij loopt dat parallel. Bij mijn schilderijen kun je op dezelfde manier betekenissen invullen als bij mijn liedjes. De schilderijstijl is quasi los en mijn teksten zijn lyrisch-absurdistisch en af en toe cryptisch. Soms met een paradoxale strekking. Dit klinkt gecompliceerder dan het is: gewoon kijken en luisteren is het simpelst. Zowel mijn schilderijen als mijn liedjes komen bedachtzaam tot stand. Voor schilderen ben ik opgeleid aan de Rietveld Academie, als muzikant heb ik gitaarles gehad, maar verder ben ik autodidact.

Kun je ervan leven?

Ik exposeer regelmatig en verkoop ook werk op mijn atelier. En ik treed geregeld op. Maar daarnaast werk ik af en toe via een uitzendbureau. Onder andere met verstandelijk beperkte mensen. Op het ogenblik doe ik voor hen de muziek voor een theaterproductie. En voor het Oeralfestival ben ik gevraagd om een schildering voor het project 'Windnomades' te maken. Ondertussen geniet ik van mijn vrijheid en doe ik stof voor liedjes op.

In welk circuit treed je op naast de feesten en de galleries?

Voor poëziefhebbers en ook voor ruig rock 'n roll-volk. Dat laatste luistert in flarden naar mijn teksten. Ik zorg in zo'n geval dat er een saxofoon bij is. En altijd doe ik iets met onvoorziene gebeurtenissen. Ik zet de situatie naar mijn hand door het publiek ook een rol te geven die past op die plek en dat moment. En daarin poog ik dan dezelfde humor en kritiek te leggen als in mijn schilderijen: quasi gemakkelijk maar toch gepolijst.

En wat als zij toch niet willen luisteren?

Ach, als ze liever een biertje drinken is dat ook niet vervelend. Veel erger dan gebrek aan aandacht vind ik slechte akoestiek. Dat speelt nooit lekker.

Waarin ligt voor jou de waarde van je werk?

Dat ik alles uit kan drukken, zowel in woord, geluid als in beeld. En dat ik daarmee een nieuwe realiteit kan scheppen. Zoals in het echte leven: je bent met een relatie bezig en dan ga je boodschappen doen. Je gaat je fietsband plakken en je moet je rijbewijs vernieuwen. De was doen, de klimop snoeien en je hebt gedoe met je computer... Ik scep geen rangorde in gebeurtenissen. Ze duiken op en ik manipuleer, herschik, gooi alle feiten in een rommelton, ik schud en ze komen eruit: mijn liedjes en mijn voorstellingen.

Als kunstenaar Reinder van der Woude zijn poëtische invallen bezingt, komen mij figuren van Marc Chagall voor de geest. Bij zijn *bommen* en *granatenlied* duiken tekeningen van Lucebert op. En als Jeroen Bosch in het heden zou leven, was de kans groot dat zijn voorstellingen en de teksten van Reinder van der Woude op elkaar aan zouden sluiten.

leneke suidman

www.reindervanderwoude.nl
Boeking 020-626 3898, 06-15247953

maand achter een raam van café Hegeraad foto's van de gebeurtenissen te zien zijn. Op zaterdag 4 juli zullen twee organisaties op de Noordermarkt hun programma's aanbieden.

Stichting Politiek Cultureel Actiecentrum Rode Morgen presenteert *Midden in de ellende kwam de omslag*, met verhalen, liederen en gedichten, geïnspireerd door het Jordaanoproer. Aansluitend hierop wil de Stichting Jordaanmuseum om 21.30 uur in de openlucht foto's projecteren van het oproer. Zij doet haar best daarvoor de nodige financiële middelen te verwerven. In elk geval zullen worden voorgelezen: ooggetuigenverslagen, krantenberichten etc. Ook u kunt teksten die u belangrijk vindt naar ons mailen of opsturen. Meld u zich ook als u op 4 juli een tekst wilt voorlezen.

Info: Jane Possel, Stichting Politiek Cultureel Actiecentrum Rode Morgen
tel. 020-6206037 en 06-20733780
mail: amsterdam@rodemorgen.nl

Info: Mieke Krijger, Stichting Jordaanmuseum
020-6244695
info@jordaanmuseum.nl

Joan Laporta, Presidente

Henny Cruyff en Eddy Terstall zitten tijdens de prijsuitreiking van de cup met de grote oren te babbelen over Joan Laporta, de voorzitter van Barcelona.

H - Het is toch het bewijs van hoe normaler je doet, hoe meer succes je kunt hebben.

E - Niet altijd natuurlijk. Van Gaal heeft ook veel succes...

H - Maar dat is een trainer. Die mogen extra-vagant doen. Dat hoort bij het theater. Maar ik bedoel... al die gasten die om het voetbal heen hangen, hebben op het veld nooit een bal recht vooruit kunnen trappen, maar spelen wel de grote jongen. Vergelijk dat eens met Laporta, die avond dat je film speelde. Dat ie je na je film om de nek vloog. Gewoon in zijn spijkerbroek en leren jekkie.

E - Van 1000 euro...

H - Nee, maar ik bedoel maar... Gewoon een spontane vent. Normaal.

E - Hij was hoofdzakelijk enthousiast omdat ik naderhand zei dat de kleinere talen beschermd moeten worden. En hij is natuurlijk net zo Catalaan als wij Jordanezen zijn.

H - Maar het was toch tof dat hij - met zijn bekendheid - met ons op kroegentocht ging met al die hysterische fans die daar in de rondte lopen.

E - Doet van Gaal ook hoor. Ik was vorige week nog in Catalonië in een kroeg waar hij 's zomers geregeld de bloemetjes buitenzet met Jan met de Catalaanse pet. Maar ik begriep wat je bedoelt. Laporta is een normale vent. Bovendien was hij breed georiënteerd en was zeer te spreken over alle liberale Nederlandse dingen in de film: homohuwelijk, euthanasie. Daar schrok hij niet bepaald van.

H - Het is ook wel een Catalaan. Dat is het meest moderne deel van Spanje. Binnenkort wordt daar ook het stierenvechten afgeschaft. Ze zijn daar niet achterlijk.

E - Het is Laporta te gunnen, dat succes. In die slangenkuil overleefte hij het toch al een tijd.

H - Natuurlijk ook wat makkelijker als je succes hebt.

E - En als je Johan achter je hebt staan.

H - Ja, maar Johan gaat niet zomaar achter Jan en alleman staan. Hij ziet ook de kwaliteit van die vent. Net zoals hij de kwaliteiten van de trainer Guardiola zag. Laporta is gewoon een verademing vergeleken met die machtswellustelingen die hem voorgingen.

E - Ik zou nog een kaartje van hem krijgen voor volgend seizoen. De vorige keer dat ik een kaartje kreeg, werd ik verrast door een kaakontsteking. Heb ik tijdens de avond van de wedstrijd in een Catalaanse tandartsstoel gelegen.

H - Heb je nog wel eens contact met Laporta?

E - In het begin sms-ten we wel eens heen en weer na wedstrijden. Laatst feliciteerde ik hem nog met die late gelijkmaker. Kreeg ik niks teruggestuurd.

H - Misschien dat hij nog 5000 van die smsjes heeft gekregen.

E - Hij zal ook wel eens gek worden van al die Barca-groupies. Moet ie dan ook allemaal weer kaarten voor regelen en zo. Voor een première zijn er ook altijd tientallen mensen die me vragen of ik een kaartje kan regelen.

H - En doe je dat dan?

E - Soms.

H - En de rest bel je niet terug?

E - Soms vergeet ik dat wel eens... vaak.

H - Nou dan...

E - Hee, kijk, je broer op de tribune! - Johan?

E - Nee, Juan Carlos: daar begin je steeds meer op te lijken.

H - Geen idee wie dat is. Vanavond ben ik Catalaan.

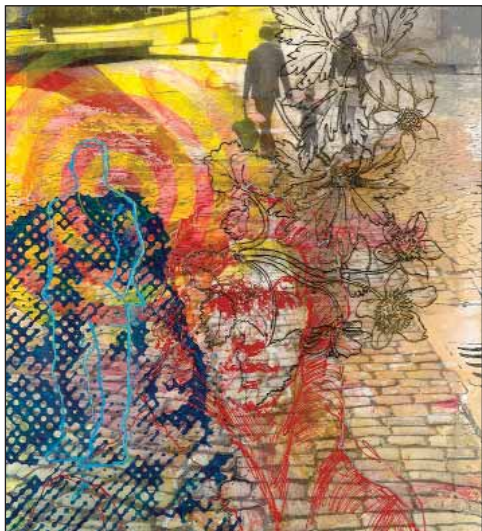
Beeldhouwer Willem Harbers (l.) en schilder Paul Smulders

Dubbelexpositie in Kunstkerk Prinseneiland

Je moet er wel even over nadenken

Willem Harbers maakt beelden die op het eerste gezicht onderdelen van een industrieel proces of een machine lijken te zijn; Paul Smulders schildert onderwerpen uit de natuur, maar over die natuur heen zet hij een of meerdere lagen met culturele of gemaakte onderwerpen. Of met mensen. En zo hebben de twee kunstenaars toch veel overeenkomstigs in hun werk: een fascinatie voor de techniek en verwantschap met industriële zaken. Daarom exposeren ze een weekend samen in de Kunstkerk op het Prinseneiland. Op 27 en 28 juni. Onder de titel 'Transmission'. Is het mooi wat ze maken? Zeker. Is het gemakkelijk? Dat zeker niet.

Beide kunstenaars maken deel uit van 'de stal' van de bekende galerie Willy Schoots uit Eindhoven. Art Amsterdam (de vroegere KunstRAI) stond elke galeriehouders deze keer toe om ter plekke maar een kunstenaar te exposeren. Hun galeriehouders toonde de schilder Armando. Wat doe je dan, als je deze twee kunstenaars toch wil laten zien in Amsterdam? Schoots huurt de Kunstkerk op het Prinseneiland – waar u ondertussen al bent geweest om de Open Atelierroute Westelijke Eilanden te beginnen – en zet straks een beeldhouwer en een schilder, waarvan hij weet dat ze bij elkaar passen, tegenover elkaar een weekend samen in een ruimte. Dat blijft toch een gewaagde stap voor een galerie: zo'n korte presentatie, maar een mooi experiment is het wel.

Paul Smulders, Zonder titel, olielacryltransferprint op linnen, 200 x 180 cm

Dat ze een zekere verwantschap hebben, bleek al twee jaar geleden toen ze voor de eerste keer samen exposeerden. Het klikte gelijk in kunstzinnig opzicht. Paul werkt al 16 jaar met deze galerie samen, Willem veel korter. Er zijn meer punten van verwantschap in hun werk dan alleen een zekere industriële sfeer. Allebei maken ze grote werken die veel ruimte om zich heen nodig hebben en waarvan het lang duurt voordat ze hun definitieve vorm hebben gekregen. Beiden exposeren weinig, ook al omdat het lang duurt voordat een werk klaar is. Paul schildert onwerkelijke, technische landschappen met daarin, maar toch los ervan, menselijke figuren. Het zijn indrukwekkende schilderijen, Willem maakt beelden die op het eerste gezicht ergens toe dienen, een machine waar een product uit zou kunnen komen of waarbinnen een proces op gang is. Bij nauwkeuriger inspectie blijkt het een object dat op zichzelf staat. Een fantasieding, geen nage-

maakt productieapparaat. Hij geeft zijn beelden namen – als 'giroclaf' of 'introscoop' – die in de verte aan productiemachines doen denken. Pauls schilderijen zijn allemaal 'Untitled'. Het is inderdaad werk waar je lang naar moet kijken, maar het spreekt erg aan. Dat geldt voor allebei. Eind juni kunnen we in de Kunstkerk zelf zien of ze inderdaad zo goed bij elkaar passen.
Kunstkerk Prinseneiland,
27 juni 13.00-21.00 u, 28 juni 13.00-20.00 uur.
Zie ook www.paulsmulders.com
en www.willemharbers.nl

Marmer

Willem Harbers geeft een week eerder, op zaterdag 20 juni om 17.30 uur, een voordracht over 'De weg van het marmer' in de Beeldhouwwinkel, Zeilmakerstraat 15. Kosten 2,50. Aanmelden op Amsterdam@beeldhouwwinkel.nl of 020-4278530.

Harbers heeft het begin van zijn loopbaan als beeldhouwer doorgebracht in de marmergroeven van Carrara in Italië. Daar, waar de Romeinen in de oudheid al het marmer weghaalden voor de beelden in hun tempels, wordt vandaag op de zelfde manier het marmer gewonnen voor hedendaagse paleizen en beeldhouwers. Gevaarlijk werk want nog steeds komen er hakkers, vroeger waren dat slaven, onder blokken steen terecht. Beginnende beeldhouwers en anderen die willen weten hoe je een beeld uit steen te voorschijn tovert en die de geheimen van dit prachtige materiaal willen leren kennen, zijn welkom.

Paul Reinshagen

Willem Harbers, 'Monochronique', staal, marmer, hout, kunststof, lak, 61 x 69 x 45 cm (HxLxB), 2009

Internationale klanken op historische plek in de Jordaan

'Fête de la Musique' onder de Platanen

'De Platanen' is een plek van rust. Tussen Elandsstraat en Lauriergracht in het hart van de Jordaan staat dit voormalige jongensweeshuis. Boven het hoofdgebouw staat: haeC. stat. Caritate DoM.Vs. dat zoveel betekent als: 'dit is een plek van liefdadigheid'. De Romeinse cijfers CCDMV staan voor het jaartal 1705, de oprichting van het weeshuis.

Maar behalve een plek van rust is het ook een plek voor mooie klanken, als bijvoorbeeld het enthousiaste Ricciotti ensemble in het kader van Kunst en Cultuur optreedt, of als er een concert tijdens het jaarlijkse Grachtenfestival gegeven wordt. Een speciale gelegenheid is het Fête de la Musique.

Internationaal evenement

Op 21 juni staat de binnenplaats van de Platanen in het teken van muziek. Dit jaarlijks terugkerende evenement ontstond in Frankrijk, waar op de langste dag van het jaar op ieder plein optredens en concerten worden gegeven. Vóór jong en oud, dóór jong en oud, op zowel professioneel als amateurniveau. Dit initiatief is overgenomen door vele Europese en niet-Europese landen. Ook Nederland doet mee. Op 21 juni, dit jaar dus op een zondag, mag je overal op straat zelf muziek maken. Zelf muziek maken, dat is wat het Feest van de Muziek in de Jordaan wil stimuleren. Bovendien wil het mensen uit alle lagen van de bevolking bekend maken met verschillende soorten muziek. Solisten, ensembles, bands, koren en scholen, alle optredens zijn welkom. De binnenplaats van de Platanen leent zich door haar bijzondere akoestiek uitstekend voor muzikale optredens van verschillende aard.

Dit jaar staan onder meer Spaanse liederen door het trio *Bel Cante* op het programma, klassieke Spaanse liederen met een flamenco-achtige begeleiding op gitaar en cajón. Ze zijn geschreven door de beroemde Spaanse dichter Federico Garcia Lorca met veel Arabische invloeden en verwijzend naar de Moorse tijd. Andere liederen zijn van componisten uit de 19e en 20e eeuw, zoals Obradors en De Falla. Ook Sefardische liederen behoren tot Bel Cante's repertoire.

Swinging on a gate brengt ons Ierse en Engelse songs. Daarnaast een groot optreden van het 'Koor Zonder Grenzen'. Het koor zingt drie- en vierstemmige a-capella-liederen van over de hele wereld. Er is aandacht voor stemvorming en het koor geeft regelmatig concerten onder het motto *Geen grens aan wat wij willen zingen*, met wereldmuziek, klassiek, opera, en Amsterdams repertoire.

Het spreekt vanzelf dat er meer optredens – verwacht en onverwacht – plaatsvinden. Waarschijnlijk komt het *Rootskoor*, dat in de Palm repeteert, ook optreden.

Het muziekfeest valt samen met de jaarlijkse Open Tuinendag, als een ontmoeting tussen liefhebbers van aangename klanken en die van aangename bloemengeuren en -kleuren. Wij nodigen iedereen van harte uit het feest van de muziek mee te maken.

Informatie en aanmelden voor optreden:

Open podium onder de Platanen, Lauriergracht 101 G
1016 RJ Amsterdam, tel. 020 6244008

Stadse spoken spotten met Wilma Bakker

Onverwijderbaar bloed op de muur, verbrande heksen, afgehakte koppen en de dood van een orgelman: wie instapt voor Wilma Bakkers spooktour kan rekenen op een comfortabele helletocht langs de meest beroemde spookplekken van Amsterdam. Komende zomer vertrekt haar ruimliggende begrafenisslee vanaf café-restaurant 't Blaauwhoofd op Bickerseiland. De Chevrolet Caprice, een heuse ex-lijkenuit, biedt plaats aan zes levende passagiers en is voorzien van twee beeldschermen ter ondersteuning van verschijningen.

Passagiers met een zwak hart mogen zich geruststellen met de gedachte dat deze tour weer een mobiele, maar niet dodelijke theatervoorstelling betreft van zangeres, actrice en producent Wilma Bakker uit Amsterdam. In samenwerking met productiehuis Blond en Blauw heeft zij de afgelopen jaren 'te land en ter zee' een keur aan mobiele voorstellingen afgeleverd in dito voer- en vaartuigen. Zo'n bijzondere voorstelling vraagt vaak meer dan een jaar studie en voorbereiding met tekstschrijvers, beeldmakers en technici.

Hoogstandje

En dat zijn niet de eersten de besten: Jeremy Baker, ook tekstschrijver voor het tv-programma Koefnoen, tekent voor het script en de liedteksten en, bijvoorbeeld, Michael Helmerhorst – wereldwijd beeldverzamelaar, acteur en regisseur – staat garant voor de spokende beeldschermen in de lijkauto.

Zo zit de één uur durende spokentour ook vol met schemerige stadslocaties en, werkelijk waar, onverklaarde verhalen van ook nuchtere Amsterdammers. De uitvoering is evenzeer

een hoogstandje omdat Wilma al zingend en acterend als de zwart bepruikte Tessa Hoss zelf het stuur van de 7 meter lange Chevrolet hanteert. Tenminste... totdat Roel, de verongelukte orgelman in de Galgenstraat-Bickerseiland, bezit neemt van chauffeuse Tessa.

Voor Wilma blijft dat ook een onverklaarbare zaak: Roel is immers sinds 1957 hartstikke dood. Misschien dat haar passagiers het wel kunnen navertellen. (www.blondenblauw.nl)

Martin Plumiers

FOTO MARTIN PLUMIERS

Gelegenheidstentoonstelling in Noordbrabants Museum

Schilder Jörg Remé: Ridder in de Orde van Oranje Nassau

Aan de vooravond van Koninginnedag werd Jörg Remé benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. De onderscheiding werd hem verleend op grond van zijn bijzondere verdienste als beeldend kunstenaar. Al meer dan 37 jaar woont hij met zijn vrouw Carla in de Westelijke Binnenstad. Hij werkt in de Jordaan. Toen zijn atelier aan de Lauriergracht te klein werd, vond hij een nieuwe werkruimte in een voormalig gebedshuis aan de Marnixstraat. De schilder verblijft ook regelmatig in zijn woning met atelier in Venetië.

Zes jaar geleden nam Jörg Remé zijn nieuwe studio in gebruik. Het atelier aan de Lauriergracht was te klein geworden. Bovendien moest hij er elke vijf jaar opnieuw een huurcontract voor tekenen, met de bekende huurverhogingen. Eenmaal bedroeg die zelfs honderd procent. Hij ging op zoek naar andere werkruimte. Toen hij op een middag door de Marnixstraat fietste, zag hij een bedrijfsruimte in Amsterdamse Schoolstijl, waarvan de deur openstond. Daarboven was een glas-in-loodraam met het woord *Pniel*: Hebreeuws voor aangezicht Gods. Het bleek een voormalig gebedshuis te zijn, dat nu als tijdelijke opslagplaats werd gebruikt bij de nieuwbouwwerkzaamheden die daar nog in volle gang waren. Het interieur bood op dat moment een weinig bemoedigende aanblik, maar daar keek de kunstenaar doorheen. Met enkele goede vrienden richtte hij de stichting Remé Art Foundation op, die de aankoop regelde. Er volgde een intensieve verbouwing. 'Gelukkig ben ik daar goed in', zegt de schilder. 'Anders was zo iets niet te betalen.'

Onaardse vegetatie

In ruim vier decennia bouwde Jörg Remé een aanzienlijke reputatie op binnen de internationale kunstwereld. Zijn werken bevinden zich in collecties van Nederlandse, Duitse en Franse musea. De tekeningen, litho's en schilderijen van zijn hand zijn onmiddellijk als echte Remé's te herkennen: bollende mens- en dierachtige gestalten, geplaatst in landschappen met onaardse vegetatie, heldere kleuren en vooral veel licht. Bij eerste aanblik vriendelijke tafereelen, met een soms toch wat onheilspellend karakter. In zijn sculpturen hanteert hij een verwante vormtaal.

Remé studeerde aan academies in Neurenberg, Amsterdam, Perugia en Florence. In de vroege jaren zeventig betrok hij zijn woning in de Langestraat, dicht bij de Jordaan. 'Daar was het toen veel drukker dan nu', vertelt hij. 'Bezige mensen, kleine bedrijfjes en grote parkeerproblemen. Veel bewoners hadden behoefte aan een lichtere woning met een eigen tuintje. Die vertrokken naar Almere, daar was ruimte genoeg. Maar ze komen nog regelmatig terug in hun oude buurt, bijvoorbeeld om

FOTO ASTRID BRAND

Beeldend kunstenaar Jörg Remé in zijn atelier aan de Marnixstraat

bij slager Louman voor een hele week vlees te halen.'

Remé raakte in de loop van de jaren verknocht aan de buurt, maar blijft zich afvragen waarom in het historische centrum van Amsterdam nog altijd die lelijke straatlampen hangen, aan tussen de gevels gespannen kabels. 'Zijn die straten misschien minder historisch dan de

grachten, waar prachtige lantaarnpalen staan? Zulke lantaarns moeten ze ook in onze straatjes zetten.'

Op 29 april spelde burgemeester Job Cohen hem in de Beurs van Berlage zijn decoratie op. *Ridder... wat doet zo iets met je?* Jörg Remé: 'Ik voel me nu nog meer dan voorheen geroepen de cultuurbelangen van de Jordaan met ridderlijk elan te verdedigen!'

Voor het Noordbrabants Museum in Den Bosch was de Koninklijke onderscheiding aanleiding tot het organiseren van een solotentoonstelling onder de titel *Jörg Remé 25 - Dromen in verf en klei*. Die '25' slaat op het aantal geëxposeerde werken – sculpturen en schilderijen – én op het aantal jaren van zijn docentschap aan de Academie voor Kunst en Vormgeving in 's-Hertogenbosch.

Raymond Baan

Jörg Remé 25 - Dromen in verf en klei, t/m 30 augustus
Noordbrabants Museum,
Verwersstraat 41 Den Bosch
Open: di t/m vrij 10.00-17.00 uur
za, zo en feestdagen 12.00-17.00 uur

VOC Cour wordt Kruidenpluktuin

Op initiatief van de pas opgerichte Buurtvereniging VOC Cour heeft een aantal bewoners van het Westerdok de door onkruid overwoekerde pergolabakken op hun binnenplaats omgetoverd in een geurige en kleurige kruidentuin.

Op hemelvaartsdag is een groepje van circa 20 vrijwilligers aan de slag gegaan met nieuw aangeschafte schepjes en onkruidstekers, of gewoon met de slapepel of ander keukengerief. Ter plekke bleken er onder de vrijwilligers echte deskundigen te zijn en met enig overleg over waar en hoe alles uit te zetten en welke plant hoe groot ging worden en of de andere dan nog wel ruimte zouden hebben, maar vooral met heel veel enthousiasme gingen de plantjes in de bakken.

'Het ruikt heerlijk'

Vele kannen koffie en grote appeltaarten later was de woestijn omgevormd tot een groene kruiden-oase. Meer dan 750 planten gingen de grond in. Van bieslook tot bonenkruid, van engelwortel en valerian tot salie en majoraan, in de VOC Cour hoeven de bewoners voortaan alleen maar even met een schaar de tuin in om hun eigen kruiden te plukken. Heel tevreden over het resultaat werd er ook meteen besloten met elkaar het onderhoud te regelen. 'Goed voor het milieu, het ziet er mooi uit en het ruikt heerlijk', aldus een van de bewoners. 'We wonen hier nog niet zo lang, maar we gaan hier echt iets moois van maken. Je maakt meteen kennis met veel meer mensen om je heen en het gaat zeker leiden tot het uitwisselen van recepten en ideeën'. 'Je zou bijna naar een lekker regenbuitje verlangen', zei een andere deelnemer, 'niet alleen goed voor die nieuwe plantjes, maar dan gaat het zo lekker ruiken en dat is ook voor ons leuk.'

Zondagmiddag 24 mei werd de oprichting van de Buurtvereniging VOC Cour officieel gevierd met hapjes, drankjes, muziek en spelletjes voor de kinderen, waarbij ook vooral de vaders zich niet onbetuigd lieten. En kon ook de VOC-kruidentuin nog eens uitgebreid door iedereen bewonderd worden.

Aafje Bouman

Buurt & Bickels: Waterzwerper Bart Buwalda

Bickerseiland was ooit voor botenbouw bestemd. Eeuwenlang heeft het gediend als scheepswerf en opslag voor de handel, maar ook oorlog via scheepvaart. Deze oorsprong en bijkomende handarbeid bepalen nog altijd het bonte karakter van de Bickerse buurtgemeenschap. Dat zal wel altijd zo blijven. Het eiland is omsloten door water van hier tot Tokyo: met zo'n horizon is Bickerseiland voor serieuze zwervers de mooiste vestigingsplek van onze hoofd- en waterstad.

Bart Buwalda heeft sinds zijn prille jeugd hoop op behoud te water. Toen hij krap zes jaar oud was, werd hem via een *piraatje* (= een piepklein zeilbootje) glashelder dat water toegang gaf tot een ander vaderland. Een ander

Nederland dan 't Gooi van zijn jeugd, een soort betonnen Oostblok van fatsoen en vierkante voorschriften. Water deed Bart gewichtloos en onbekommerd wegdrijven, maar bovenal hard sleutelen en timmeren tot behoud van zijn boot en brein.

Niet de schoolplicht, maar de zeeverkenner hebben Bart waterwegwijs gemaakt op onze blauwe planeet. Gelijk Berend Botje ging Bart op een goede dag uit varen en kwam nooit weerom. Hij ging wonen en werken op het water. En zo voer Bart als kapitein van een wassertaxi Amsterdam binnen, de mooiste waterstad ter aarde. Om daar serieus te kunnen zwerven, bedacht Bart, zijn brood en boot onmisbaar. En bovendien dienstbaar te maken aan toeristisch zwerfende klanten.

Bart kocht blindelings het casco van de *Hoop op behoud*, een schip uit 1896. Die naam laat hij natuurlijk zo. 'Behoud is levensonderhoud', doceert Bart, 'maar ook: behouden voor de Heere'. Bij de opbouw van het schip moet Bart echter alles alleen doen. Het vele werk wordt beloond met een sierlijk en stevig woonwergeship, weer even onverwoestbaar als twee oorlogen geleden. Zijn platbodemuishuis voerde Bart 10 jaar geleden naar het huidige puike pand aan de 1896-achtige Bickersgracht. Bart kan voor zijn bedrijf *Amsterdam Boat Events*, met inmiddels drie klassieke schepen en een grote klandizie, geen paradijselijker haven wensen.

Tekst en beeld Martin Pluimers

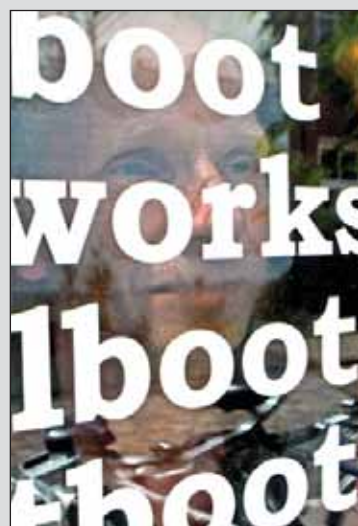

FOTO BERT BAKKER

Speelboten op het Westerdok

Van feest naar feest...

Drie speelboten op het Westerdok, tegenover de Leliëndaalstraat, aan de kade. Op 13 mei jl. werden ze feestelijk geopend. Ik stond vanaf mijn balkon te kijken. De boten zijn gedoopt als *Meeuw*, *Meerkoet* en *Eend*. Leuk hè? Er wordt nogal wat gefeest op het Westerdok. Een eerste blok in de nieuwbouw wordt geopend, een eerste bewoner betreft zijn woning, een boom wordt geplant, gemeentelijke ambtenaren richten een broedplaats voor starters in. Beleidsmakers komen en gaan, ambtenaren en architecten stellen zich gediensig op, bewoners drinken mee. Iedereen feestvarken!

Het Westerdok ligt in de Binnenstad. Het is te beveren via de Korte Prinsengracht, de Eenhoornsluis door, dan onder het viaduct en het spoor door. Het Westerdok, is open water, ongeveer twee keer breder dan de breedste gracht. Het heette vroeger de Nieuwe Waal: een waal, een beschutte plaats voor schepen. Een waal werd bewaakt door schout en schepenen. Er liggen ook nu veel schepen, arken, woonboten en – sinds kort – drie speelboten.

Rangeerterrin

Er staat imposante nieuwbouw op de kade en bij Westerdok wordt er tegenwoordig uitsluitend gedacht aan 'Westerdokseiland'. Dat is een beleidsterm voor een lucratieve vastgoedontwikkeling. Het eiland bestaat niet. Een voormalig rangeerterrin van de NS, dat was het. De gemeente kocht het voor een prik en realiseerde er 900 woningen. Aan de kant van het IJ wordt, met het zgn. IJ-dock, nog eens 100.000 vierkante meters gerealiseerd. Bingo, tel uit je winst.

Het lijkt er nu op, dat het Westerdok af is en als feestkwartier ingelijfd kan worden in de grootstedelijke pret. Het is echter nog niet af. Op het maaiveld aan de kant van het dok zijn de stratenmakers weliswaar druk in de weer, maar hoe lang al? Soms lijkt het erop dat de weg en de kaden twee keer worden bestraat. Licht het de ene dag dicht, de volgende dag licht het weer open. Soms doen ze 50 meter in een halve dag, dan zitten ze zich te vervelen.

De wooncomplexen lijken af, maar dagelijks staan er hijskranen die complete etages en serres bovenop de kolossale nieuwbouw plaatsen. Partytenten? In hoeverre er sprake is van een creatieve dynamiek tussen kopers en bouwondernemers, is mij niet duidelijk. Ik heb in de plannen nooit zoveel serres, balkons en extra etages gezien, terwijl ik toch bij de Raad van State heel wat toespraken mocht verzorgen. Toezicht? Een goed feest houdt nooit op en blijft verassing bieden.

Risico

De speelboten *Meeuw*, *Meerkoet* en *Eend* lagen er een volledige winter verloren bij, terwijl een ieder zich kon afvragen wat die werkschuiten moesten betekenen. In het vroege voorjaar kwamen er af en toe werkluik wat lassen, een half hekje plaatsen. Gelukkig hadden de kinderen ze nog niet ontdekt. Er lag een vlot naast. Daar kon je mooi opspringen, stoer en gevaarlijk doen. Pas in de afgelopen maanden, vanwege de werkzaamheden, kregen kinderen in de gaten, dat het hun nieuwe speelplaats werd. Wel avontuurlijk, maar als bewo-

ner op de vierde etage rekende ik uit dat als er een kind te water ging en niet kon zwemmen, ik niet veel kon doen. Ik kan wel zwemmen, maar niet vliegen.

Daar zit een gevoelig punt. De speelboten zijn nu klaar en het hekwerk rondom is gesloten. Eén schuit met grote tafels voor de ouders en twee schuiten met speelobjecten. Een bord bij de ingang stelde: betreden op eigen risico. Dat bord werd vlak voor de feestelijke opening weggehaald. Licht het risico nu bij de centrale stad of bij deelraad Centrum? Als je even niet oplet...

Waarom een speelplaats op het water? 'Om de eigenheid van het Westerdok te benadrukken', zou een beleidsmaker of een gediensig architect te berde kunnen brengen. Nou nee... door die 900 woningen was er geen plek meer voor kinderen. 'Sorry, vergeten, niet aan gedacht.' De cours in de nieuwbouw zouden in beleidstaal 'semi openbaar' worden. Dat wil zeggen: gesloten. Sommige van deze cours zien er inderdaad zo uit en worden beheerd als een kerkhof.

Maar we gaan door van feest naar feest op het Westerdok. Laat de gemeente bij deze speelboten een schuilhokje plaatsen en laat een beheerder met alle zwem- en reddingsdiploma's toezien op de (loslopende) kinderen. Vroeger, in de zeventiende eeuw, was het ook een leuke tijd, maar die schout en schepenen waren er niet voor niets.

Bert Bakker

ADVOCATENKANTOOR Seegers & Lebouille

Met problemen op het gebied van huur van woon- en bedrijfsruimte, werk en ontslag, uitkeringen, verblijfsvergunningen, huwelijk en echtscheiding, letselschade en strafrecht kunt u bij ons terecht.

Juridisch advies uitsluitend na telefonische afspraak

ADVOCATENKANTOOR Seegers & Lebouille

Egelantiersgracht 576
1015 RR Amsterdam

tel.: 420 08 88, fax: 638 30 22
advocaten@seegers-lebouille.nl

Westerdok werd met durf en visie neergezet

Met enige verbazing las ik het stuk van de heer B. Bakker over het Westerdok in de vorige editie van *Jordaan&GoudenReael*. De bomen op de Korte Prinsengracht zijn gekapt en de nieuwbouw op het Westerdok is nog indrukwekkender in zijn lelijkheid volgens de heer Bakker. Hij wedt dat het al in architecturale prijzen is gevallen, maar ieder ander zou er huilen. Vervolgens deugen de cours niet, de broedplaatsen krijgen een veeg uit de pan, de ambtenarij deugt voor geen meter en de vereniging De Loods heeft geen eerlijke kans gehad.

De heer Bakker is betrokken geweest bij de ontwikkeling van het Westerdok. Nou ja, ontwikkeling wilde zeggen, dat hij er mordicus tegen was. Hij is namelijk ook betrokken bij Vereniging de Loods, die kennelijk gebruik heeft gemaakt van de loodsers op het Westerdok. De heer Bakker en de zijnen hebben in 1999 geprobeerd om (bijna) alle op het Westerdok staande gebouwen op de monumentenlijst te krijgen. Dat is niet gelukt en de gebouwen zijn afgebroken. Vereniging De Loods is kennelijk verplaatst naar het Zeeburgereiland. Dat zal tegen de zin van de heer Bakker zijn geweest. Vervolgens schrijft hij in december 2005 in *Binnenstad* nummer 214 het volgende: 'Wat daar komt is lelijk, dominant, parasitair, onnodig en vooral zeer onzorgvuldig.'

Wat de Amsterdamse Raad voor de Monumentenzorg vond, wat de Raad van State vond, wat de gemeenteraad vond, is voor de heer Bakker kennelijk niet relevant. Hij was en is er tegen dus het deugt niet. Nu ben ik als oudzeeman en havenwerker aardig bekend op het Westerdok zoals het er toen bij lag. Een van ratten vergeven pishoek waar je dood nog niet gevonden wilde worden. Maar er zijn natuurlijk altijd figuren die op dat soort plekken geiden. Het kost niks en je hebt met niemand wat te maken. Dus wie doet je wat?

Zure druiven

Mede door de eindeloze training van de heer Bakker *cum suis* hebben alle koopbewoners financiële schade geleden. Zij hebben een hogere hypotheek moeten afsluiten dan zonder de heer Bakker nodig was geweest. Het is algemeen bekend dat een hypotheekofferte drie maanden geldig is en dat er tijdens het af-

sluiten van de hypotheek een opgaande rentestand was. Gedurende de bezwarenprocedure wilden de banken niet overgaan tot het vastleggen van de hypotheek.

Gelukkig kan ik de heer Bakker het volgende melden. Ik ben een der (gelukkige) bewoners van de plm. 1000 huizen die er gebouwd zijn. De schoonheid van deze huizen is inderdaad in de prijzen gevallen en zelfs vanuit Japan heb ik mensen om de gebouwen heen zien wandelen met een fototoestel in de aanslag. De mensen die ik gesproken heb, en dat zijn er nogal wat, wonen zeer naar hun zin. Koop, huur, sociaal en AMH-woningen.

Ik kan me niet aan de indruk onttrekken, dat voor de heer Bakker de druiven zuur zijn. Maar ik ben ervan overtuigd dat dit nieuwe Amsterdam, dat met veel durf en visie door mensen met verstand is neergezet, t.z.t. net zo bekend zal zijn als bijvoorbeeld nu de grachtengordel. Men heeft zich indertijd doodgevochten tegen de metro. Nu kunnen we niet meer zonder. De Noord-Zuidlijn heeft zijn tegenstanders want alles moet bij het oude blijven. Toch zal men over enige tijd zeggen dat ze toen, nu dus, visie hadden. Ik denk, dat als meneer Bakker geleefd zou hebben in de tijd van Vincent van Gogh, hij ook geen schilderij van hem gekocht zou hebben. En we weten nu wat ze waard zijn. Kom, meneer Bakker, neem uw verlies als een man en stop met dat geknak. U het allerbeste toegewenst door

G.A.M. de Wit
Westerdoksdijs

De discussie over het Westerdok kan worden voortgezet op de website: www.jordaan-goudenreael.nl (Discussieplatform) red.

Wensen bewoners gerespecteerd

Renovatie Bickerseiland bijna klaar

Er wordt op Bickerseiland flink gerenoveerd. Dat zal niemand zijn ontgaan. Behalve de grote woningblokken tussen het Westerdok en de Grote Bickersstraat, verbouwt en renoveert De Key ook enkele kleinere projecten in de Gouden Reael.

In 2004 kregen de bewoners van de hoekwoningen van de Minnemoer- en Kleine Bickersstraat bericht dat hun woningen grondig zouden worden gerenoveerd. Na onderzoek was gebleken dat de funderingen niet meer voldeden en aan vervanging toe waren. Een grote renovatie van de woningen was noodzakelijk. De panden zouden voorzien worden van dubbel glas en naar de nieuwste inzichten worden geïsoleerd en verbouwd.

Inspraak

In de periode die volgde werden de woningen opgemeten, op asbest onderzocht en werden de wensen van de bewoners gehoord. Gesprekken volgden en de tekeningen van het architectenbureau werden besproken. Er bleek inspraak mogelijk. Begeleid door Claudio Martina van De Key werden bouwtekeningen aangepast en de wensen van de bewoners voor zover mogelijk ingepast. Een muurtje weg, een grotere badkamer, toilet op zolder en een extra dakkapel, zolang het door de welstandscommissie werd goedgekeurd was bijna alles realiseerbaar. Zelfs het plaatsen van gierzwaluwnestkastjes zou in het plan worden meegenomen. April vorig jaar waren alle bewoners in hun wisselwoningen ondergebracht en begon de verbouwing. Maanden hebben de panden in de steigers gestaan. Bijna alles is er uitgesloopt.

Er zijn nieuwe funderingen gepulst, rotte balken vervangen, nieuwe dakbedekking aangebracht en in enkele panden zijn zelfs nieuwe trappen gekomen. Nauwlettend hielden we de verbouwing in de gaten en we gingen regelmatig kijken. Zelfs in deze fase van de verbouwing was er nog overleg mogelijk, nu met Ben van Arum van de Principaal, die de verbouwing voor De Key regelde.

Nu, een jaar later, is de eerste officiële bezichtiging voor de bewoners geweest. Het is nog niet helemaal klaar (de eerste oplevering is pas na half juni), maar de resultaten zijn al goed zichtbaar. De buitenkanten zijn in originele staat teruggebracht en alle woningen zijn van binnen totaal gerenoveerd. Elke woning is geheel naar de wensen van de bewoners ingericht en geen twee woningen zijn gelijk. Maar het meest blij ben ik met de gierzwaluwnestkastjes en dat Claudio en Ben mijn enthousiasme voor deze prachtige vogels hebben overgenomen. Ook bij de renovatie in de Vierwindendwarsstraat zullen nestkastjes voor de gierzwaluwen worden geplaatst. Ik wil Claudio, Ben en Woonstichting De Key hierbij hartelijk danken voor de medewerking.

Peter Wildenbeest

Wie helpt mee bij Feestweekend Westerdokseiland ?

Op 5 & 6 september 2009 is er een feest voor alle bewoners van het Westerdokseiland en andere belangstellenden.

De hulp van de bewoners voor de organisatie hiervan is onmisbaar. Komt u ook het bewonersteam versterken?

U kunt zich aanmelden bij Carolien Satink (Huis van de Buurt):

De ware rol van Kunstenaars en Aktie Komitee Westelijke Eilanden

Een prima initiatief, de Kunstroute 'Open Ateliers Westelijk Eilanden', nu voor de 25ste keer in de gehele Gouden Reael, van Haarlemmerbuurt tot Zeeheldenbuurt, en dat gedurende drie dagen met tweemaal een straatmanifestatie. Prachtig zal het worden. Ik herinner mij die eerste keer in 1971 nog goed, heel geslaagd, het was ook prachtig weer. De schilderijen hingen aan gevels en schuttingen, de beeldhouwwerken stonden op straat. Boeiende muziek uit het pakhuis waar Peter Schat, de componist, werkte. Maar hun rol in de jarenlange buurtacties was wel anders dan beschreven in de vorige wijkkrant Jordaan&GoudenReael.

Het Aktie Komitee Westelijke Eilanden, opgericht in februari 1970, bestond toen een kleine anderhalf jaar. Wekelijkse vergaderingen op maandagavond waar wel 15 bewoners samenkamen om de dreigende komst van een tweede - en in de toekomst derde en vierde - kantoorakol te voorkomen. Het Bickerseiland moest een dwarsstraat van de nieuwe vierbaans Haarlemmer Houttuinen met kantoren gaan worden. Ook de problemen van de merendeels slechte woningen werden besproken. Volgens het gemeentelijk bestemmingsplan moesten alle woningen op het Bickerseiland worden gesloopt, en ze werden dan ook al 20

jaar of langer niet onderhouden door de eigenaren. Ook op het Realeneiland waren de woningen in de Vierwindenstraat en Vierwindendwarsstraat er slecht aan toe. De Verffabriek Touwen maakte wonen daar praktisch ondraaglijk.

Protest

Purmerend werd fors uitgebreid en de Bijlmermeer werd gebouwd, dat was de toekomst voor de bewoners van deze Eilanden en trouwens voor velen in de binnenstad van Amsterdam. Dat werd niet gepikt, dus protest. Bewoners als, Joop en Anne Beaux, Jan Witte,

Oude tijden Planciusbuurt

Wij deden natuurlijk wel meer dan alleen maar voetballen. Mogelijkheden genoeg. Zo gingen we veel naar de Zuiderspeeltuin op het Barentszplein dat toen nog tot het gebied van het wijkcentrum behoorde. De speeltuin werd beheerd door een opzichter met een assistent, Bap. Een in onze ogen wat oudere man met het syndroom van Down. In de tuin waren veel speeltoestellen, zoals grote en kleine schommels, een roterende schijf waarop je hard kon rennen met de kans dat je er afviel, een groot speelveld, waar je (soms) heerlijk kon voetballen, een steile glijbaan en een hoge klimkooi, waarbij in het midden een glimmende, ijzeren paal stond, waarlangs je snel weer beneden kwam.

Voorts stond er een clubgebouw waar veel activiteiten werden gehouden en waar wel iedere dag wat te doen was. Ikzelf was lid van de pitrietclub. Pitriet is een natuurproduct, de kern van een rotanstengel, waarmee we vooral kleine mandjes vlochten. Verder was ik lid van het tamboer- en pijperkorps, ook wel de trommelclub genoemd. We kregen les van de heer Groeneveld, pijper bij de Amsterdamse Politiekapel. Verder waren er o.a. een toneelvereniging, een wandelclub, een figuurzaagclub en de bootjesclub, waar je kon leren een zeilbootje te maken. Een keer per jaar kwamen alle Amsterdamse speeltuinverenigingen op de zogenaamde bootjesdag op de Bosbaan bijeen om met hun zeilbootjes een wedstrijd te showen.

Roy Rogers

De favoriete gebeurtenis vond plaats op zondagmiddag: film. Voordat we daarheen gingen, kochten we van onze zondagscentjes snoep bij de weduwe Haan-Dijk op de hoek van de Barentszstraat en het Zoutkeetsplein. Dit was de enige winkel die op zondag geopend was; waarom hebben we nooit begrepen. Als we bij de speeltuin aankwamen, stond er meestal een hele rij kinderen aan de zij-ingang

op het Barentszplein te wachten tot het kleine hek openging. Na de entreprijs betaald te hebben, was naar mijn idee 20 cent, zochten we snel een plekje in de zaal. Soms waren er zo veel kinderen dat zelfs op het toneel stoelen en banken werden gezet om iedereen een plaatsje te geven. De films waren oude zwart-witfilms, zoals de Dikke en de Dunne, Tarzan, Charlie Chaplin, Rin Tin Tin en vooral cowboyfilms van ons idool Roy Rogers, wiens naam door ons als Rooie Rogers werd uitgesproken. Er werd ontzettend meegeleefd, vooral als de helden achter de boeven aanzaten en de hele zaal juichte. Als we buiten waren, gingen we ook cowboytje spelen.

Om de kas te spekken, werden er regelmatig 'avondjes' georganiseerd. Dat varieerde van een voorstelling van de toneelclub, dansen en een fancy fair. Naast een rad van avontuur, blikgooien, touwtje trekken, kon je ook met een echt geweer schieten. Een van de begeleiders van de club werkte bij de Artillerie Inrichtingen Hembrug. Hij verzorgde wat geweren, waarmee je op het toneel prijsjes kon verdienen met het schieten op krijten pijpjes. Dat vonden wij heel stoer.

In de zomer gingen we een week 'op kamp'. Doordat we wekelijks een bedragje spaarden, konden we in de zomer een weekje op vakantie. Een aantal begeleiders van de vereniging offerden hun vakantie op, om met ons een weekje op stap te gaan. We zijn zoal met de bus naar Ommen, de Veluwe en Callantsoog geweest. Dat waren fantastische dagen voor die stadse jongeren. We gingen zwemmen, maakten speurtochten, hielden voetbalwedstrijden, en vooral de avondwandelingen in het donker waren altijd spannend. Ik weet nog wel dat we glimwormen zagen, niet beseffend dat daar een leider in de bosjes zat, die aan een sigaret trok. Later heb ik pas beseft wat die mensen allemaal hebben gedaan om ons een mooie vakantie te laten beleven.

Wim Huissen

Zomerkamp 1956 in Ommen. Wim Huissen staat als tweede van rechts, naast de jongen met de stok in zijn hand. Zijn broertje Jurrie staat, als vierde van rechts, voor het meisje.

1970 - 1977
AKTIE KOMITEE
WESTELIJKE EILANDEN
vergaderde hier
1973 - 1977

Rie Reimers, Leo en Gerda Muller, Joop en Henny Capel, André en Yolanda Hoekema, Lien Sloep en Ans Leibrand en anderen vonden elkaar en startten het Aktie Komitee. Direct na het eerste krantenbericht over deze oprichting meldden Paul de Ley en ik, Jouke van den Bout, ons aan. Misschien kunnen wij, studenten aan de Academie van Bouwkunst, jullie helpen. Veel gepraat, geschreven en gedaan, zelfs 's ochtends vroeg de bruggen opgehaald, de Eilanden afgesloten van de wereld: *Blijf uit onze Buurt*, gemeente en projectontwikkelaars! Hier geen kantoorbouw en sloop van woningen, maar goeie nieuwbouw en onderhoud van woningen. Dat 'Blijf uit onze Buurt' werd een zaterdagmanifestatie, waarbij alle Amsterdammers tot en met de wethouder, zijn ambtenaren en de pers werden uitgenodigd. 'Kom kijken hoe slecht die kantoorplannen en de woningen zijn in dit prachtige historische stadsgebied, aangelegd rond 1630. Wij laten ons niet deporteren naar Purmerend', was het onderliggend thema.

Toekomst

Een klein jaar later vertelde Rie Reimers dat Peter Schat haar had gevraagd met kunstenaars van het Prinseneiland, waar fotograaf en schilder G.H. Breitner zich als eerste vestigde, samen met de kunstenaars een *Kijk in onze Buurt*-dag te organiseren. Na behoorlijk heen- en weergepraat werd besloten dat te gaan doen, waarbij bewoners goeie woningen zou-

den openstellen en het Komitee plannen en gedachten zou gaan tonen in een door de bewoners schoongepoetste en versierde buurt. Laten zien dat het Bickers-, Prinsen- en Realeneiland een fantastische toekomst als woon/werkgebied aan het water kan hebben op kleinstedelijke schaal.

Het werd een dag met veel enthousiaste bezoekers en opgetogen berichten in de pers. Dat Aktie Komitee is daarna nog 6 jaar hard werkend doorgegaan met bedenken en begeleiden van woningbouwplannen en overige buurtactiviteiten op deze Eilanden en aan de Haarlemmer Houttuinen. Daar werden de beoefenissen een paar jaar later door een gelijkwaardig bewonerskomitee uit de Haarlemmerbuurt overgenomen. Het gemeentelijk beleid veranderde geheel door deze visie van de bewoners. De Westelijke Eilanden en de Haarlemmerbuurt zien er weer goed uit.

De kunstenaars van het Prinseneiland zijn bij buurtvergaderingen of -activiteiten na die *Kijk in onze Buurt*-zaterdag lange tijd niet meer terug gezien. Behalve Egon Schrama, die wel betrokken bleef. Het duurde zelfs 13 jaar voor zij een dergelijke manifestatie opnieuw organiseerden. Maar zij waren het die de eerste Kunstroute Open Ateliers in Nederland hadden bedacht. Een kunstmanifestatie die in het hele land navolging kreeg, en nog steeds door kunstenaars zelf jaarlijks wordt georganiseerd. Wat een prachtig resultaat!

Jouke van den Bout

HET BOEKENEILAND ISLAND BOOKSTORE

Binnen- en buitenlandse kranten
tijdschriften
Nederlandse en vertaalde literatuur
Engelstalige literatuur
Poëzie
Zwangerschap en opvoeding
Kinderboeken
Thrillers en science fiction
Reisboeken en kaarten
Woordenboeken
Mens en maatschappij
Politiek en geschiedenis

OPENINGSTIJDEN

zondag	11.00 - 15.00
maandag	9.00 - 18.30
dinsdag	9.00 - 18.30
woensdag	9.00 - 18.30
donderdag	9.00 - 20.00
vrijdag	9.00 - 18.30
zaterdag	9.00 - 18.00

WESTERSTRAAT 15 1015 LT AMSTERDAM
TEL 020 6389252 FAX 020 6389243

info@islandbookstore.nl
www.islandbookstore.nl / www.boekbalie.nl

FOTO STADSARCHIEF AMSTERDAM

Knikkerfabriek Realeneiland

In het februarinummer 2008 van het blad Jordaan&GoudenReael heeft de heer Wim Huissen een leuk en informatief artikel geschreven onder de titel 'Nostalgische rondgang door Planciusbuurt (2)'. Ik heb het blad gevonden op internet. In het artikel stond dat in de Breeuwersstraat een knikkerfabriek was gevestigd.

De knikkerfabriek waarop de heer Huissen doelt, was onderdeel van de glasfabriek Veiligglas N.V., gevestigd aan de Realengracht 20. Het fabrieksterrein liep helemaal van de Realengracht naar de Vierwindenstraat. Het is de enige knikkerfabriek geweest ooit in Nederland en heeft bestaan van ca. 1949 tot ca. 1960, het bedrijf Veiligglas tot het begin van jaren '70. Mijn vader was directeur van Veiligglas en heeft er gewerkt van ca. 1936 tot ca. 1970.

Wie weet er meer van?

Omdat ik behoudens overlevering en eigen geheugen weinig andere informatie heb over het bedrijf, wil ik hierbij aan de mensen vragen, die nog herinneringen hebben aan het bedrijf Veiligglas, contact met mij op te nemen.

H.R. Ziekenoppasser, tel. 071- 5623478,
Oomeweg 7, 2252 TC Voorschoten

Voormalig bejaardenoord De Amstelhof, ontgaan van zijn chocoladesluiser.

Oh, Amsterdam, wat word je... lelijk! (5)

Een kwast aan banden...

Geen dodelijker instrument van vernietiging voor het stadsbeeld van Amsterdam, zo constateerde een eerdere aflevering van deze reeks, dan het instrument van de verkwast. En meer in het bijzonder de zwartkwast, overal waar dit instrument werd gericht op een gevelwand. Maar, zo kan men ook nog vragen, mag zo'n kwast dat allemaal? Leven we niet in het land van de wetten en de regelingen, ook waar het gaat om het gebruik van een kwast?

De vraag wat is toegestaan op dit vlak en wat niet, wordt in ons land vanuit twee hoeken bepaald. De ene hoek is die van de Welstandscommissies van de verschillende gebieden, steden en stadsdelen, de andere die van de verschillende Bureaus Monumentenzorg en Archeologie. Gaat Welstand in principe over alles wat wordt gebouwd, verbouwd, aangebouwd of veranderd, de bureaus Monumentenzorg beperken zich tot wat staat ingeboekt als monument. Wat hebben ze aan de burger te melden over de omgang met het buitenste oppervlak van een gevel?

Kwaliteitseisen

Tot in detail op schrift gesteld zijn in ons stadsdeel alleen de visie en het beleid van het Bureau Monumentenzorg. De meeste regels die hier ontwikkeld werden – ik ga af op een *Programma van Eisen Kwaliteit Monumenten* van 2003; er is ook een folder beschikbaar – betreffen het loutere behoud van het monument, dus de technische conservering. Om een aspect te noemen dat voor de verkwast telt: een buitenmuur dient niet alleen het vocht te weren dat van buiten naar binnen wil komen, maar tegelijk ook de dampen door te laten die van binnen naar buiten gaan. Met name de laatste werking mag niet worden verstoord door wat er op de gevel wordt gesmeerd. Het te smeren spul is dus aan duidelijke regels gebonden, zoals ook het verwijderen van wat reeds werd aangebracht, een schoonmaak die een gevaar inhoudt voor de steen.

Maar ook het loutere aanzien van een gevel is er nog. Wat hieromtrent aan regels is opgesteld, is zowel onduidelijk als discutabel. Vaag, want nergens duidelijk afgebakend, zijn de normen van 'oorspronkelijkheid' en 'historiciteit', die met regelmaat worden aangewend. Duidelijk is er alleen een ondergeschiktheid van de 'oorspronkelijkheid' aan de 'historiciteit'. Zo is een oorspronkelijkheid die onderaan het lijstje staat – en die voor mij de enige oorspronkelijkheid is die deze naam verdient – het aanzien van de gevel zoals dat door de architect van de gevel was bedoeld. Alles wat er vervolgens aanklokte of werd veranderd, blijkt van meer belang voor het heden en, tot niet lang geleden, ook voor de toekomst. Voor het zwart van Amsterdam betekende dat: geen zwart eraf, wel zwart erbij. Mede hierdoor droegen de monumentenzorgers het hunne bij aan het half verrotte gebit dat op zo vele plaatsen overbleef van de schoonheid van Amsterdam. Ook de loutere vervuiling werd van deze zijde bevorderd, middels hetzelfde heiligende etiket van 'historiciteit'. In deze

kringen 'patine' genoemd, zou de smeerbeol iets toevoegen aan de historische en zelfs de 'monumentale' waarde van een gevel. Men stelde zich dezelfde politiek eens voor bij de conservering van oude en vervuilde schilderijen! En wat een geluk dat Amsterdam niet in het Ruhrgebied werd gebouwd!

Vriendelijk blozend resultaat

Wat een 'historiciteit' van deze soort als argument verbergt, is een argument van smaak. Lang geleden bewees een hoge monumentenzorger me dat trouwens, toen hij zijn koers van nog meer gaten voor het gebit van Amsterdam op dramatische toon verdedigde met een verwijzing naar de dodelijke saaiheid van al dat baksteen in onze stad. Maar zo'n gat in het gebit is gewoon lelijk en vuil is gewoon vuil, ook waar het gat en het vuil al honderd jaar oud zijn. En ook in Amsterdam werd het materiaal baksteen in vele soorten en tinten aangewend.

Maar ziedaar: ook een enkel lichtpunt diende zich aan. Lezer, spoed U naar de oevers van Amstel en zie hoe daar het voormalige bejaardenoord de Amstelhof werd ontgaan van zijn sluiser van bitterchocoladebruin. En aanschouw er het opgefrite en vriendelijk blozende resultaat. En deze schoonmaak, met relatief weinig gevaar voor de steen, op initiatief van datzelfde Bureau Monumentenzorg. Ook vernam ik geluiden – en zelfs zag ik een bewijs – dat voor het verven of opnieuw verven van gevels het zwart niet meer alleenzaligmakend is. Zelfs schijnt tegenwoordig de kleur van de verborgen baksteen bespreekbaar te zijn als kleur voor ook de verf – zoals overigens al sinds honderd jaar de politiek had moeten zijn.

Gloort er dus licht aan de horizon? Het laat zich nog bekijken. Immers niet alle gevels van Amsterdam zijn monumenten en intussen gaat de particulier zijn gang. En wat zijn bij al die voorschriften en regelingen de sancties? De Monumentenwet van 1988, art. 11, belooft de overtreder een straf van maximaal een jaar in het cachot. Wanneer hoeft echter voor een overtreding van deze soort, en ze zijn aan de orde van de dag, zelfs maar een dag te worden gebromd? En belangrijker nog: hoe vaak moest het resultaat van de artistieke vrijbuiting ongedaan worden gemaakt? Ik denk aan het Pulitzer Hotel, niet in de Jordaan gelegen maar uitzichtbepalend vanuit de Jordaan. Tegen een advies van Monumentenzorg werd hier een twaalftal in uitstekende staat verkerende gevels zwart geverfd. Dit gebeurde rond dertig jaren geleden, maar niemand hoefde te brommen en dat zwart zit er nog steeds. En dan: voor de zwartkwast zijn alle gevels gelijk. Ook wat pas veertig of dertig jaar oud was ging langs deze weg op deftig. Het verknoeiende het stadsbeeld niet minder dan het zwart van de monumenten, en de Welstandscommissie, die er op te letten heeft, zag het niet eens. Maar wat al eerder werd gezegd: ook de lelijkheid bestaat in soorten. Bijvoorbeeld in de Westelijke Binnenstad: de volgende en laatste aflevering van deze reeks stelt een selectie aan de lezer voor.

Hans Sizoo

Voordelen voor beide partijen

Richt een bewonerscommissie op

De Jordaan en de Gouden Reel zijn zeer dichtbevolkte buurten. Soms ken je je burens, soms ook niet. De stad is een plek waar je in anonimiteit kunt leven. Je hoeft niet altijd met alles en iedereen mee te doen. Toch hebben burens wel gezamenlijke belangen. Het oprichten van een bewonerscommissie is een middel om die belangen gezamenlijk te behartigen.

Mensen die een huis huren van een corporatie of particuliere verhuurder kunnen hun gezamenlijke belangen via een bewonerscommissie met hun verhuurder bespreken. Dat biedt voor beide partijen, verhuurder en huurders, voordelen. De verhuurder is gebaat bij tevreden huurders die op tijd de huur betalen en zich verantwoordelijk voelen voor hun woning en woonomgeving. De huurders hebben baat bij een goede verstandhouding met hun verhuurder. Als ze merken dat er iets gerepareerd moet worden of verbeteringen willen, kunnen ze dat via de bewonerscommissie aankaarten bij de verhuurder. Als de verhuurder plannen heeft, kan hij die met de bewonerscommissie bespreken in plaats van met elke huurder afzonderlijk.

Overleg wettelijk geregeld

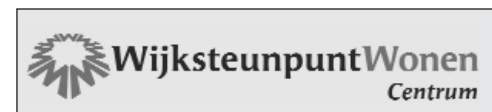
Als een verhuurder in Nederland 25 of meer woningen verhuurt, is hij verplicht om in overleg te gaan met een bewonerscommissie. Van verhuurders die minder dan 25 woningen verhuren, mag je verwachten dat hij zijn huurders goed genoeg kent om met hen te kunnen overleggen. Elke huurder heeft recht op informatie en drie (of meer) huurders kunnen bij de verhuurder opvragen hoeveel woningen hij verhuurt en om de betreffende adressen vragen. De volgende stap is dan om al die huurders aan te schrijven en bekend te maken dat

er een bewonerscommissie in oprichting is. Als niemand van de huurders daartegen bezwaar heeft, moet de verhuurder die commissie erkennen als overlegpartner en de commissie in staat stellen haar werkzaamheden te doen. Zo'n bewonerscommissie moet natuurlijk wel goed contact houden met alle huurders. De verhuurder moet elke nieuwe huurder informeren over het bestaan van de bewonerscommissie en de bewonerscommissie op de hoogte stellen van het bestaan van de nieuwkomer. In de overlegwet is geregeld wat er in ieder geval op de agenda staat, maar bewonerscommissie en verhuurder mogen ook andere zaken op de agenda van het overleg zetten.

Nu zijn er verhuurders die verspreid over de stad of over het hele land woningen hebben. Het heeft weinig zin om met huurders in Utrecht om de tafel te gaan zitten over zaken die in Amsterdam spelen. Maar per complex, en dat kan ook een verzameling panden in verschillende straten zijn of een enkel pand met meerdere huurwoningen, kunnen huurders ook de koppen bij elkaar steken.

Als u meer wil weten over het oprichten van een bewonerscommissie, kunt u aankloppen bij de bewonersondersteuner van het Wijksteunpunt Wonen Centrum. Hij kan u ook vertellen bij welke huurdersorganisatie de bewonerscommissie zich kan aansluiten en wat daar de voordelen van zijn.

Win Wassenaar, tel. 6258569
w.wassenaar@wswonen.nl
www.wswonen.nl

Nieuws Wijksteunpunt Wonen Centrum

Huurverhoging

De huurverhoging per 1 juli is maximaal 2,5 procent. Verhuurders moeten die verhoging wel twee maanden van tevoren, dus uiterlijk 30 april, schriftelijk hebben voorgesteld. Bezwaar maken tegen het voorstel kan tot 1 juli. In de Woonlastenkrant, die eind april huis-aan-huis verspreid is, staat informatie over de bezwaargronden en de mogelijkheden om huurverlaging aan te vragen. Voor hulp bij invullen van het bezwaarschrift of een toetsing van de huurprijs, kunt u terecht bij het woon-sprekteam of huurteam van Wijksteunpunt Wonen. Voor de adressen en spreekuurtijden, zie de achterzijde van deze krant. Als u de Woonlastenkrant niet ontvangen heeft, geen nood: op het wijkcentrum kunt u hem ophalen.

Activiteitenverslag

Eind april is het Activiteitenverslag 2008 van Wijksteunpunt Wonen Centrum voor publica-

tie vrijgegeven. Dit verslag is een rapportage van alle uitgevoerde activiteiten in het kalenderjaar 2008 en bevat een aantal belangrijke signaleringen. Het is te downloaden via website: www.wswonen.nl > klik op centrum

Only for expats!

Huurdersvereniging Centrum heeft bij de Commissie Gelijke Behandeling een klacht ingediend over het aanbieden van huurwoningen aan uitsluitend expats. De woningaanbiedingen zijn aangetroffen op de websites van Makelaarsvereniging Amsterdam en Keij & Stefels. Een advertentietekst luidde: *Only for expats (no exception)*. Al eerder oordeelde de commissie dat het uitsluiten van een groep op basis van nationaliteit in strijd is met de Algemene Wet Gelijke Behandeling. Expats zijn geliefd bij particuliere verhuurders, aangezien zij tijdelijk in Amsterdam verblijven en slecht bekend zijn met de wet- en regelgeving ten aanzien van huur(prijs)bescherming.

www.wswonen.nl

FOTO CAROLIEN SATINK

Kinderspeelboten Westerdok geopend

De drie speelboten *Meeuw*, *Eend* en *Meerkoet* zijn door Lotte van Munster en wethouder Wil Codrington feestelijk geopend op 13 mei jl. Eindelijk hebben de kinderen op het Westerdokseiland een eigen speelplek. Carolien Satink

Ongewenste telefoontjes en post

Trap er niet in!

Bijna iedereen is thuis wel eens door een bedrijf gebeld. Bij telemarketing (telefoonverkoop) wordt u ongevraagd telefonisch benaderd met het doel u iets te verkopen of u over te halen iets te geven voor een goed doel.

Soms zijn mensen verbaasd als ze later een overeenkomst in de brievenbus vinden waarvoor zij niet hebben getekend. Dit gebeurt wanneer u met de persoon aan de andere kant van de lijn het gesprek aangaat of vragen keurig met ja beantwoordt. Beantwoord daarom geen enkele vraag met ja en beëindig het gesprek zo snel mogelijk! U kunt ook melden dat u nooit op telefonische aanbiedingen ingaat.

Helaas is ongevraagd bellen of post sturen toegestaan. Wie geen commerciële boodschappen via post of vaste telefonie wil ontvangen, kan zijn adres en telefoonnummer gratis laten blokkeren bij de Stichting Infofilter. Bedrijven die zijn geregistreerd bij de Stichting Infofilter, mogen u niet meer ongevraagd bellen of post sturen. Dit is echter geen 100 procent garantie. Bedrijven die zich niet hebben aangemeld bij Stichting Infofilter, kunnen u nog wel bellen. Als een bedrijf u belt, kunt u zeggen dat u niet meer gebeld wilt worden.

Voor meer informatie: www.consuwijzer.nl, tel. 088-0707070

Contactgegevens blokkeren

Als u zich ergert aan telefoonverkoop, kunt u

Telefonische verkoop maakt slachtoffers

Je vraagt er niet om lastig gevallen te worden met verkooppraatjes. Je blijft beleefd en je antwoordt en dan blijkt achteraf, dat je ook nog moet betalen voor iets waarom je niet hebt gevraagd.

De 86-jarige meneer Kramer uit de Jordaan vertelt, met ongeloof in zijn stem, 'dat dit gewoon maar kan en mag. Ik kreeg zo'n telefoontje van een onbekend iemand, die zomaar mijn telefoonnummer weet en die ook mijn postcode kent. Een aardige vrouwenstem, dat wel. En wat doe je dan? Ik ben gewend om beleefd te zijn en beleefd te antwoorden op vragen. Achteraf denk je pas: Hoe komen ze aan mijn telefoonnummer en wie is eigenlijk die mevrouw?'

'Zij vertelde mij dat het opgevallen was, dat als er mooie prijzen vielen en verdeeld werden, dat dit meestal in de buitenwijken of in kleinere plaatsen gebeurde en bijvoorbeeld niet in het centrum van Amsterdam. Een oneerlijke situatie, toch? Daarom, ik woon in het Centrum, vroeg zij mij of ik ook eens in de prijzen wilde vallen. 'Ja, daar zit wat in,' zei ik. 'Als dat kan, al is het op m'n oude dag!'

'Maar tot mijn grote schrik en verbazing kreeg ik later een brief thuisgestuurd, waarin stond dat ik wel €40,- moest betalen, terwijl in het telefoongesprek daarover niets is gezegd. Alleen is er van alles genoemd wat ik zou kunnen winnen. Ik wist niet wat ik met deze brief moest doen. Die €40,- betalen wilde en kon ik ook niet.'

Laurierhof

Meneer Kramer zucht van opluchting als hij verder vertelt over hoe zijn probleem is opgelost.

BlankenbergStichting

uw contactgegevens laten blokkeren. Dit kan op drie manieren:

Via website www.infilter.nl

Bellen 0900 - 6661000

Per post. Stuur een briefje naar Stichting Infofilter, Postbus 1000 AR Amsterdam.

Vermeld duidelijk uw naam, adres en telefoonnummer en geef aan voor welke blokkade u aangemeld wilt worden: post, telefoon of telefonisch marktonderzoek.

Gratis herinneringssticker

Voor wie zijn gegevens niet wil laten blokkeren, is er een gratis sticker die u bij de telefoon kunt leggen of plakken, en die u eraan herinnert om alert te zijn wanneer u plotseling een telefoonverkoper aan de lijn krijgt. Deze sticker kunt u ophalen bij de Laurierhof, 1ste Laurierdwarstraat 6, of bij Straat en Dijk, Haarlemmerstraat 132.

Loket Zorg en Samenleven

Wie in de problemen is gekomen met een ongewild contract en hier vanaf wil, kan contact opnemen met het loket Zorg en Samenleven. Wie hulp nodig heeft bij het laten blokkeren van de telefoon kan eveneens bij dit loket terecht. De loketten Zorg en Samenleven zijn gevestigd in de Laurierhof en in Straat en Dijk. Zie voor openingstijden: Buurtsprekuren op de achterzijde van deze krant!

Dian Mekkes

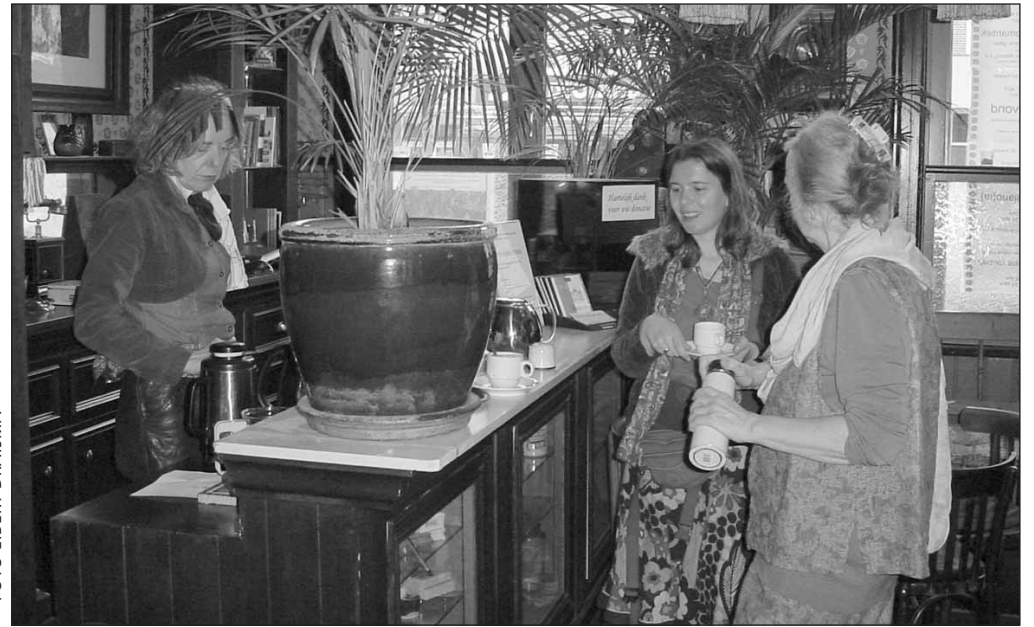

FOTO EIBERT DRAISMA

18 juni Go & Stop!

Vrijwilligersroute Jordaan & Gouden Reael

Het is bijna zover! Donderdag 18 juni is de dag van de Vrijwilligersroute Jordaan & Gouden Reael. Alle instellingen en organisaties in de buurt die met vrijwilligers werken, presenteren zich op locatie. Zij gunnen u een kijkje achter de schermen en laten u kennis maken met alle mogelijke vormen van vrijwilligerswerk in onze buurt.

Van het Theo Thijssen Museum en het Pianola-museum tot verpleeghuis De Poort, van zorgcentrum Bernardus tot de jubilerende SOOJ en speeltuinvereniging Ons Genoegen en van de kinderboerderij Dierencapel tot Jongerenproductiehuis Fusion, het Wijksteunpunt Wonen en nog veel meer! En verspreid door de hele buurt, dus als u ze allemaal wilt bezoeken, trek dan uw wandelschoenen aan of pak de fiets. Alle deelnemende instellingen openen van 15 tot 19 uur hun deuren. De locaties zijn met ballonnen gemarkeerd op straat en aangegeven op het plattegrondje dat gratis verkrijgbaar is bij onderstaande adressen en alle andere deelnemende locaties. Zo kunt u 'Go & Stop', geheel naar eigen believen, individueel of in een groepje, een bijzondere tocht door onze buurt maken.

De Vrijwilligersroute Jordaan & Gouden Reael is een initiatief van het Huis van de Buurt, het samenwerkingsverband van IJsterk, Blankenberg Stichting en Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael. De Vrijwilligersroute wordt georganiseerd samen met Osira Bernardus en Amsta De Poort, om het buurtvrijwilligerswerk te stimuleren, mede vanwege de ontwikkeling van de Woonservicebuurt Jordaan & Gouden Reael. Op een aantal locaties presenteren zich verschillende instellingen en ook enkele landelijk georganiseerde organisaties zoals Humanitas en de Zonnebloem.

Plattegrond

De plattegrond waarop alle deelnemende organisaties en locaties staan beschreven, is gratis verkrijgbaar bij:

- IJsterk, Claverhuis, Elandsgracht 70
- Blankenberg Stichting, Wijkcentrum en Wijksteunpunt Wonen, 1e Laurierdwarstraat 6
- Wijkcentrum, IJsterk en Blankenberg Stichting, Haarlemmerstraat 132,
- Osira Bernardus, Nieuwe Passeerdersstraat 2
- Amsta De Poort, Hugo de Grootkade 18-28
- Theo Thijssenmuseum, 1e Leliedwarstraat 16
- Pianola Museum, Westerstraat 106
- Jongerenproductiehuis Fusion, Marnixstraat 285
- Kinderboerderij Dierencapel, Bickersgracht 207
- Speeltuinvereniging Ons Genoegen, Elandsstraat 101
- Stichting Ontmoetingsruimte Ouderen Jordaan (SOOJ), Tichelstraat 50

Nadere informatie: Cora Verhoef, tel. 6248353, Carolien Satink 06-41710109, Dian Mekkes tel. 5573345, Hanneke Glas, tel. 5806600, Jacqueline Roosen, tel. 551700.

FOTO EIBERT DRAISMA

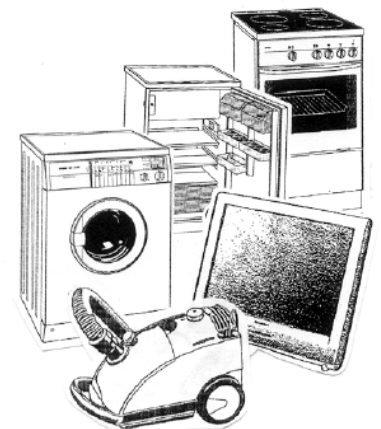
Zomer op de Lauriergracht

De bewoners van de Lauriergracht even zijde, tussen Prinsengracht en Hazenstraat, hoeven alleen maar hun voordeur uit te lopen om zich op het strand te wanen. Dit stuk gracht wordt eindelijk compleet opnieuw ingericht. De werkzaamheden zullen drie tot vier maanden duren. Rob Versluis

De Anjelier

Anjeliersstraat 10-14
vlakbij de Prinsengracht
Tel. 6245412

Alle merken:
roelkasten, was- droogautomaten, radio, TV
LCD-TV, audio, video, DVD, stofzuigers,
en alle elektr. huish. app.

Ook voor reparatie-service

BlankenbergStichting

Kleine Woningaanpassingen en Klussen
Voor 55+ ers en mensen met een handicap

- o.a. verhoogd toilet / douchestoel / handgrepen (gratis)
- klussen (€2,- + materiaalkosten)
- advies is altijd gratis

www.blankenberg.nl
Tel: 020-5573338

Cultuur agenda

Uitgaan in de Westelijke Binnenstad, voorzover bij de samenstelling van deze agenda bekend. Informatie voor de agenda naar: krant@jordaangoudenreel.nl. Verdere info: www.jordaanweb.nl en www.jordaangoudenreel.nl. Kaartverkoop muziek en theater in de meeste gevallen ook via AUB, tel. 0900-0191 of Leidseplein, hoek Stadsschouwburg

MUZIEK

De Werkgroep Kunst & Cultuur presenteert: *Vinkenstraat tussen nrs 47en 53*, Zo 14 juni, 15.00 u: Amsterdams Smartlappenkoor, toegang gratis *Rozenhofje, Rozengracht 147-105*, Zo 28 juni, 15.00 u: The Amsterdam Chamber Group, toegang gratis *Hendrik Jonkerplein*, Zo 12 juli, 15.00 u: Midlife Revival Jazzband, toegang gratis *Westerdok 722-778*, 15.00 u: Ricciotti Ensemble, toegang gratis **Noorderkerk**, Noordermarkt 44, tel. 6204556; kaartverkoop via AUB en bij de kerk vanaf 60 min. voor het concert. Do 2 juli 20.15 u: Arthur Koopman, orgel Do 9 juli, 20.15 u: Peter Eilander, orgel Do 16 juli 20.15 u: Jaap Zwart, orgel Do 23 juli 20.15 u: Kirstin Gramlich, orgel **Pianolamuseum**, Westerstraat 106, tel. 6279624 *Vrij 12 juni 20.30 u:* Tangoconcert, met Juan Carlos Tajés, zang en Wim Warman, piano, mmv Radboud Post, viool *Zo 14 juni 17 u:* Koninklijk Zigeunerorkest Tata Mirando olv Nello Mirando, mmv Giani Lincan, cymbaal *Vrij 19 juni 20.30:* Jazzavond, gepresenteerd door Harrie van der Voort *Di 23 juni: 20.15u:* Jeroen van der Wel, viool *Vrij 26 juni, 20.30 u:* Tangoconcert, met Carlos Tajés, Wim Warman, mmv Orlando Miño, zang en gitaar *Zon 28 juni 12.00 u:* koffieconcert *Dam, za 20 juni, 12.30-14.00 u:* Groot samengesteld Mannenkoor

THEATER

Jeugdtheater de Krakeling, Nieuwe Passeerdersstraat 1, tel. 6245123 Elke dinsdag 19.30-21 u: 'Vrij Trainen' (zonder begel.), toegang gratis. **Het Perron**, Egelantiersstraat 130, tel. 3307035, weekdagen: 21.00 uur, zondag: 14.30; theater open vanaf ½ uur voor de voorstelling. **De Rode Bioscoop**, Haarlemmerplein 7, tel. 6257500 Vrij 12, za 13 juni, 20.30 u: Theatergroep Troost, regie Karlij Betlem: 'Nu even wel', van Maria Goos. **Rozentheater**, Rozengracht 117, tel. 6207953 Za 20 juni, zo 21 juni, 21.00 u Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, regie Roeland Hofman.; 'In the Summerhouse' van Jane Bowles Ma 22 juni, 19.00 u en 21.00 u: ITs., regie Lottie Bos, 'Doof' Di 23 juni 16.00 u en 21.00 u: ITs., Theatergroep Cave Canem, regie Elke Wiss 'Paupertatis', van Elke Wiss Wo 21 juni, 16.00 u en 21.00 u: 'Toneelacademie Maastricht: 'Prometheus visie', monoloog van en regie van Jorrit Boonstra, en 'Trees, Truus en Toos, monoloog van en onder regie van Saartje Hoogland Do 25 juni, 16.00 u en 19.00 u: ITs: 'Bright Unconquered Sons', Regie Nick Borsack', fragmenten van Shakespeare (Engelstalig) Vrij 26 juni Mime-opleiding AHK: 'Wacht even!', van en onder regie van Jan Bartà. Rozentheater Bovenzaal, Rozengracht 117, tel. 6207953 Ma 8 juni, di 9 juni, 20.00 u: De Heiploeg, regie Boris van Bommel, 'Een vreemd paar schoenen', van Dirk van Pelt Do 11 juni, vrij 12 juni, 22.00 u: ISH, laboratoriumvoorstelling, urban skills en teksttoneel

MUSEA e.d.

Amsterdams Grafisch Atelier, Laurierstraat 109, **Bibliotheca Philosophica Hermetica**, Bloemstraat 15, ma tm vrij 9.30-12.30 u en 13.30-15.00 u **Fotogram**, Korte Prinsengracht 33, open ma-do 11-22 u; vrij, za: 11-16.30 u.; - **Pianolamuseum**: zie muziek

Jordaan & Gouden Reel

Theo Thijssenmuseum, 1e Leliedwarsstraat 16, do tm zo 12.00-17.00 uur **SM Bureau Amsterdam**, Rozenstraat 59, di tm zo 11-17 u, **Woonbootmuseum**, Prinsengracht t.o. 296, www.woonbootmuseum.nl; maart t/m oktober: di tm zo, november t/m februari vrij t/m zo, beide 11-17.00 u; gesl. 30-4, 25, 26-12, 31-12/4 -1

GALERIEËN

De meeste galerieën zijn geopend van woensdag t/m zaterdag en de eerste zondag van de maand tussen 13.00 uur en 17.30 uur. **Artline**, Bloemgracht 65, Kresten Havgaard, schilderijen **Attrra**, 2e Boomdwarsstraat 4 **Galerie Bart**, Bloemgracht 2, - 20 juni: Gijs van Lith **Suzanne Biederberg**, 1e Egelantiersdwarsstr. 1, - 11 juli: Guido Paulussen, 'À la recherche du temps perdu', fotoprojecten **Josine Bokhoven**, Prinsengracht 154, -23 juni: Ralph Fleck & studenten; 28 juni-11 aug: Marlies Rekers **Ellen de Brijne Projects**, Rozengracht 207a, 20 juni-11 juli: Mark Kent - Vingerling en Korsmit, Dolores: Uta Eisenreich **Galerie Buuf**, 1e Anjeliërdwarsstraat 36 **Van Gelder**, Planciusstraat 9 B, - 18 juli: Sigidur Gudmundsson, 'The other Side' Annet Gelink Gallery, Laurierstraat 187-189, - 13 juni: Keith Meyerson **Go Gallery**, Prinsengracht 64, 4 juli - 9 aug: 'Supermarkt? Hypermarkt!': Ready2 Rumbi, Bruce Tsai, Super A en Mitchell Tan concurreren onderling met schilderijen, zeefdrukken, 3d-werken en animaties geïnspireerd op de supermarkt. **Ten Haaf Projects**, Laurierstraat 248 **Hof en Huyser**, Bloemgracht 135, - 13 juni: Erik A. Frandsen **Koch & Bos Gallery**, 1e Anjeliërdwarsstr. 3-5 **Galerie Rob Koudijs**, Elandsgracht 12, - 4 juli: Karen Pontoppidan, 'Family Portrait', sieraden; Felix Lindner, sieraden **Wouter van Leeuwen**, Hazenstraat 27, -27 juni: Tomio Seike, 'Waterscapes', 4-25 juli: 'Summer in the city 2009', groepstent. **Galerie Charlotte Lugt**, 1e Anjeliërdwarsstraat 36 **Koppelaar's Kunsthuiskamer**, Touwslagerstraat 29 **Kunsthuis Marc Chagall**, Bloemgracht 134, litho's van Marc Chagall en Kees van Dongen. **My Own Choice**, Bloemgracht 136, kunst en kunstnijverheid uit Zuid-Afrika **Motive Gallery**, Elandsgracht 10 **Onrust**, Planciusstraat 9-a **Gabriel Rolt**, Elandsgracht 34 **Ronmandos**, Prinsengracht 282 **Serieuze Zaken Studios**, Lauriergracht 96, 20 juni-1 aug: Theo van den Bogaard **Steendrukkerij Amsterdam**, Lauriergracht 80, - 27 juni: Geri de Smet, 'Heden alle circuits gesloten', schilderijen **Galerie Diana Stigter**, Elandsstraat 90, - 4 juli, Julika Rudelius, 'Rites of passages' **Torch Gallery**, Lauriergracht 94 **Ververs Modern Art Gallery**, Hazenstraat 54, - 4 juli: Maria Kosta, Helga Kos, Harold Linker, Hans van der Pas, Tafil: gouaches en tekeningen **Fons Welters**, Bloemstraat 140, 13 jun i- 18 juli, Berend Strik **Witzenhausen Gallery**, Elandsstraat 145 **WM Gallery**, Elandsgracht 35 **Martin van Zomeren**: Prinsengracht 276, - 14 juli: Nick Oberthaler, 'Nothing ever happened'.

BOJ opent Meldpunt Mobiliteit

De Belangengroep Ouderenhuisvesting Jordaan roept Jordaanbewoners op om hun ervaringen, klachten, wensen, ideeën en voorstellen over mobiliteit in de buurt te melden. Deze meldingen zullen worden voorgelegd aan het stadsdeel op de grote jaarlijkse Ouderenmiddag op 4 november in het Claverhuis. O.a. wethouder Erik Koldenhof is uitgenodigd om het stadsdeelbeleid toe te lichten en met de (oudere) buurtbewoners in debat te gaan. Is het openbaar vervoer voldoende afgestemd op de behoeften van oudere buurtbewoners? Is de dienstverlening accuraat genoeg? Is het betaalbaar? Wij zijn benieuwd naar uw ervaringen uit de praktijk. U kunt het bij ons kwijt en wij doen er wat mee!

Jan Bosman (BOJ)
p/a 1e Laurierdwarsstraat 6, 1016 PX,
tel 6237272, of: eibert@jordaangoudenreel.nl

Buurtspreekuren

Balie Jordaan, tel. 5573300
1e Laurierdwarsstraat 6, 1016 px
Balie Gouden Reel, tel. 6238815
Haarlemmerstraat 132, 1013 EX

Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reel
Helpt een goed woon/werk-en leefklimaat in de buurt bevorderen. 1ste Laurierdwarsstraat 6 tel. 6237272, fax 6381885, elke werkdag 10-17 uur Haarlemmerstraat 132, tel. 6220514, fax 5573349, ma t/m do 11-17 uur, info@jordaangoudenreel.nl, www.jordaangoudenreel.nl

Wijksteunpunt Wonen Centrum
Woonsprekuren: gratis informatie/advies over huren, wonen, stadsvernieuwing, leefbaarheid Jordaan: tel. 6258569 elke werkdag 14-16u en di-avond 19-20u. Gouden Reel: tel. 6220514 elke woensdag 15-17 uur, centrum@wswonen.nl www.wswonen.nl

Huurteam Binnenstad
Controleert prijs-kwaliteitverhouding in particuliere woningvoorraad. Op verzoek worden bewoners gratis geholpen prijs en kwaliteit met elkaar in overeenstemming te brengen. Telefonisch spreekuur: 4205835, 10-11 uur elke werkdag (behalve woensdag) e-mail: centrum@wswonen.nl

Belangengroep Ouderenhuisvesting Jordaan
De BOJ wil goed, gezellig en betaalbaar wonen voor ouderen in de buurt. Bereikbaar via woon-sprekuren of Ouderenadviesbureau

Huurdersvereniging Centrum
Verdedigt huurdersbelangen, tel. 6237272 info@huurdersverenigingcentrum.nl www.huurdersverenigingcentrum.nl

Loket Zorg en Samenleven
Telefonisch spreekuur, tel. 5573338 maandag t/m vrijdag 9.00-15.00 uur Inloopsprekuren Jordaan dinsdag en donderdag 9.00-12.00 uur

Zoekertjes

In de rubriek Zoekertjes kunt u als particulier/stichting een advertentie plaatsen. Uw tekst moet uiterlijk 12 augustus bij de redactie zijn. Zoekertjes tot 150 tekens € 7,- (incl. spaties en leestekens). Tot 250 tekens € 12,-. Tot 500 tekens € 23,-. Betaling graag vooraf bij het wijkcentrum, 1ste Laurierdwarsstraat 6, tel. 6237272

WONINGRUIL. Aangeboden mooie 2 kamerwoning in Rivierenbuurt op begane grond. Ligbad, tuin en tuinhuis € 485. Gevraagd: kleinere woning in de Jordaan max. € 300. 0624683737.

PRAKTIJKRUIMTE TE HUUR. Representatieve praktijkruimte te huur aan de Lauriergracht. Meerdere dag (+ avond) delen. Tel. 06-23021466

ZANGLES. Voor mensen die meer uit hun stem willen halen. Leer optimaal spreken en zingen! Bel voor informatie 06-40711970

Eetclubje in de Jordaan? Antje, 37 jr., zoekt mensen om samen te koken + te eten. Geen culinaire hoogstandjes, maar gewoon gezellig. e-mail: lang_end@yahoo.com

Moe en uitgeblust? Neem de tijd voor een goede massage. Tel. 020-4270292, Marianne.

PIANOLES dipl. pianolerares (conservatorium D.M. en U.M. allround ervaring) voor beginners en gevorderden, ook begeleiden. Tel. 6254702

Bijles voor alle vakken middelbare school. Leraar (chemisch technoloog en econoom) brengt uw zoon of dochter voor het moeilijke vak in korte tijd bij de les en op niveau. 25 euro per uur. Paul Reinshagen, Jordaan, tel 06-53479738, 020-7724642, email p.reinshagen@chello.nl

Heeft u een REPARATIE, RENOVATIE of een VERBOUWING in uw huis? Bel voor alle soorten klussen Ashanka 06-36398787

WONINGRUIL - Aang: woning op IJplein met prachtig uitzicht en veel zon. Twee kamers, keuken, balkon, (gemeensch.) dakterras en berging. Opp. 56 m2. Hoogste etage. Netto huur 430 euro. Gevr: vergelijkbare woning in Jordaan. Tel. 3200284

Aangeboden gr. 3k.flat + berging t.o. Vondelpark. Altijd parkeerplaats. Huur 490,- Gevr. in Amsterdam benedenwoning met zonnig tuintje of flatje met zonnig balkon. Alleen Zuid of Centrum. Inl. 020-6734796

EPC Amsterdam heeft voor uw spirituele en esoterische ontwikkeling verschillende cursussen. Gratis cursuspresentatie: Maandag 29 juni 20 uur. Dinsdag 30 juni 20 uur. d'Oude Raai. F.Bolstr. 321. tel: 06/21277842 - 6255874 www.epcamsterdam.nl

1ste Laurierdwarsstraat 6
Inloopsprekuren Gouden Reel
maandag 13.00-16.00 uur en woensdag 13.00-14.45 uur, Haarlemmerstraat 132

Taalwijzer
Servicepunt Inburgering, tel. 6863881
dinsdag en vrijdag 13.00-17.00 uur
Haarlemmerstraat 132

Klussenhulp 55+ Blankenberg Stichting
Voor kleine klussen in huis, tel. 5573333

Computer & Internet Vraagbaak
Elke vrijdag van 10.30-11.30 uur,
Laurierhof, 1ste Laurierdwarsstraat 6

Buurtbemiddeling Binnenstad
Voor het oplossen van conflicten tussen burens. tel. 5573333, buurtbemiddeling@blankenberg.nl

Gratis Juridisch Spreekuur
Iedere woensdag 18.00-19.00 uur
Haarlemmerstraat 132

Politiesprekuren in Huis van de Buurt
Haarlemmerbuurt en Westelijke Eilanden
Elke donderdag 19-20 uur, Haarlemmerstraat 132

Politie: alarm (spoed) 112
Politie algemeen: tel. 0900 8844

06-nummers alleen tijdens kantooruren!
Jordaan-Zuid: Buurtregisseur Max Engeland
06-51308685 en Dayne Venema, 06-22217004
jordaan Zuid@amsterdam.politie.nl

Jordaan-Midden:
Buurtregisseur Hans Van Lent, 06-53143495,
hans.van.lent@amsterdam.politie.nl

Jordaan-Noord:
Buurtregisseur Dick Eénhuizen, 06-51413886,
e-mail: dick.eenhuizen@amsterdam.politie.nl
Politiesprekuren: elke donderdag 19-20 uur Tichelstraat 5

Haarlemmerstraat e.o.:
Buurtregisseur Fred Sterk
06-51475791, fred.sterk@amsterdam.politie.nl

Haarlemmerdijk e.o.:
Buurtregisseur Harold van Dam,
06-53142687,
harold.van.dam@amsterdam.politie.nl

Westelijke Eilanden:
Buurtregisseur Richard Hoogeboom
06-53346937,
Richard.Hoogeboom@amsterdam.politie.nl

Westerdokselaand:
Buurtregisseur Petra Goldstein
tel. 06-51809180,
petragoldstein@amsterdam.politie.nl

Uitgave van het wijkcentrum

Jordaan & Gouden Reel

Oplage 21.250, gratis huis-aan-huis bezorgd, 7x per jaar. Het verspreidingsgebied wordt omsloten door het water van Prinsengracht, Leidsegracht, Singelgracht, Westerkanaal, Zoutkeetsgracht, IJ, Westertoegang, Westerdokselaand, Singel en Brouwersgracht. Bezorgklachten: tel. 6237272

Kopij/advertenties
Deadline: 12 augustus 2009 (Brieven max. 300 woorden)

Redactieadres
Haarlemmerstraat 132,
tel. 6220514 (ma/di)
1ste Laurierdwarsstraat 6,
tel. 6237272 (wo/do)
krant@jordaangoudenreel.nl
www.jordaangoudenreel.nl

Redactie Jordaan & Gouden Reel
Ada Iest, Paul Reinshagen,
Dick van der Heijden, Raymond Baan
Eindredactie Astrid Brand

Medewerkers
Eibert Draisma, Mieke Krijger, Drs P, Hans Sizoo, Elly Pronk, Ieneke Suidman, Jan Berns, Henny Cruyff, Eddy Terstall, Martin Plumiers, Nel van Rietschoten, Moniek Janssen

Vormgeving
Jan Nanne

Druk
Dijkman Offset, Diemen

De volgende Jordaan & Gouden Reel verschijnt 1 september 2009